

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМА СТАРТ»**

**Фінансова звітність
станом на та за рік, що закінчився
31 грудня 2021**

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ.....	3
ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ЗА ПІДГОТОВКУ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	8
Окремий баланс (Звіт про фінансовий стан).....	9
Окремий звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	11
Окремий звіт про рух грошових коштів	13
Окремий звіт про власний капітал	14
1 Загальна інформація	16
2 Умови, в яких працює Компанія	16
3 Основні принципи облікової політики	18
4 Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики	28
5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій	29
6 Стандарти, які були випущені, але не набули чинності	30
7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами	33
8 Основні засоби	36
9 Активи у формі права користування та зобов'язання з оренди	39
10 Запаси.....	40
11 Нематеріальні активи	41
12 Інші фінансові інвестиції	43
13 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками та інша поточна дебіторська заборгованість	43
14 Грошові кошти та їх еквіваленти	46
15 Зареєстрований (пайовий) капітал	46
16 Зобов'язання	46
17 Резерви під зобов'язання та відрахування	48
18 Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	48
19 Операційні доходи і витрати	49
20 Інші фінансові доходи.....	49
21 Фінансові витрати	50
22 Податок на прибуток.....	50
23 Умовні та інші зобов'язання	51
24 Управління фінансовими ризиками	52
25 Управління капіталом	58
26 Розкриття інформації про справедливую вартість та представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки.....	58
27 Події після звітної дати	59

aksonova & associates
audit company

ТОВ АФ «Аксьонова та партнери»
Geneva Group International

Тетяна Григорян
Ключовий партнер з аудиту

+38 044 568 57 95, +38 044 482 28 58
t.grigorian@ap-center.com

Реєстраційний № 12

24 червня 2022 року

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ

**Власникам та вищому керівництву
ТОВ «ФАРМА СТАРТ»**

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «ФАРМА СТАРТ» («Компанія»), що додається, яка включає Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2021 року, Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), Звіт про власний капітал, Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом), Примітки до річної фінансової звітності за рік, що закінчився на зазначену дату.

На нашу думку, фінансова звітність Товариства з обмеженою відповідальністю «ФАРМА СТАРТ», що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2021 року, та її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та вимог законодавства щодо фінансового звітування.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого Звіту. Ми є незалежними по відношенню до Товариства згідно з Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи міжнародні стандарти незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї; при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Невизначеність щодо безперервності діяльності Компанії

Ми звертаємо увагу на те, що з 24 лютого 2022 року на діяльність Компанії впливає триваюче військове вторгнення Російської Федерації (далі – РФ) в Україну та на те, що масштаби подальшого розвитку подій чи терміни коли ці дії припиняться, невідомі. Ці умови свідчать про існування невизначеності, яка може викликати сумніви щодо здатності Компанії продовжувати свою діяльність. Наша думка щодо цього питання не змінюється.

Ми розробили наші аудиторські процедури в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому.

Наші коментарі та зауваження щодо нашого підходу до аудиту щодо безперервної діяльності слід прочитати у цьому контексті, а не як окрема думка чи висновок з цих питань.

Щоб оцінити доцільність використання менеджментом Компанії принципу безперервності діяльності, на якому базується бухгалтерський облік, включаючи очікування менеджменту, що їхні плани в достатній мірі відповідають виявленим ризикам безперервності діяльності та адекватність пов'язаного розкриття інформації, ми виконали наступні аудиторські процедури:

1. Отримали запевнення управлінського персоналу Компанії в тому, що фінансова звітність ТОВ «ФАРМА СТАРТ» станом на 31.12.2021 року складена відповідно до МСФЗ та надана аудиторам, підготовлена із належним врахуванням принципу безперервності діяльності Компанії. Безперервність діяльності є фундаментальним принципом підготовки фінансової звітності ТОВ «ФАРМА СТАРТ» станом на 31.12.2021 року та за 2021 рік.
2. Отримали від управлінського персоналу аналіз подій та умов, які можуть виникнути внаслідок військової агресії РФ проти України, та проаналізували оцінку потенційних ризиків, проведену управлінським персоналом Компанії.

Ризик втрати основного ринку, ключових клієнтів, скорочення доходів оцінений менеджментом Компанії як *«прийнятний»*: продаж продукції та фінансовий результат прогнозується на рівні затвердженого бюджету. Імпортовані Компанією товари входять до переліку критичного імпорту, тому закупівлі сировини відбуваються у штатному режимі, ведуться перемовини з постачальниками щодо умов оплати.

Менеджмент Компанії оцінив як *«низький»* ризик платоспроможності та ліквідності, кредитний та податковий ризики.

Вплив військової агресії РФ на вартість активів Компанії наразі відсутній. Всі активи, в тому числі продукція, Компанії збережені. Будівлі та обладнання знаходяться в придатному для використання стані.

Бізнес Компанії в Україні істотним чином не залежав від ринку Російської Федерації та Республіки Білорусь: у 2021 році експорт продукції в РФ становив 1,1%, в Білорусь – 1,6% від загального обсягу продажу. Менеджмент Компанії оцінює цей ризик як *«керований»*, у відповідь на який планує припинити дії договорів з контрагентами зазначених країн.

Проблеми з логістикою (розірвання звичних логістичних ланцюгів з причини їх небезпечності, дефіцит та значне здорожчання паливно-мастильних матеріалів тощо), пов'язані з триваючою військовою агресією РФ проти України, оцінені менеджментом Компанії як *«прийнятний»* ризик. У відповідь на цей ризик менеджмент Компанії налагоджує нові безпечні ланцюги поставок, веде перемовини з компаніями-постачальниками палива, логістичними компаніями тощо.

Вцілому, відсутній ризик ліквідації чи припинення діяльності Компанії в Україні протягом наступних 12-ти місяців року через військову агресію РФ.

3. Отримали та проаналізували бюджет на 2022 рік, затверджений менеджментом Компанії, підготовлений із врахуванням всіх можливих ризиків, пов'язаних з військовою агресією РФ проти України.

Бюджет на 2022 рік передбачає отримання чистого доходу від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг Компанії в сумі 1 316,3 млн.грн., що на 4,6% більше в порівнянні з 2021 роком. Заплановано отримання у 2022 році чистого прибутку після оподаткування на рівні 245,4 млн.грн., що на 17% більше, ніж у 2021 році.

aksonova & associates
audit company

ТОВ АФ «Аксьонова та партнери»
Geneva Group International

Тетяна Григорян
Ключовий партнер з аудиту

+38 044 568 57 95, +38 044 482 28 58
t.grigorian@ap-center.com

Виходячи з результатів проведених процедур, ми визнали застосовувану оцінку менеджменту Компанії щодо безперервності діяльності, а також зроблені розкриття послідовними та прийнятними.

Повідомлення про іншу інформацію

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає Звіт про управління, який ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора, але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності. Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими від час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанією.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск Звіту аудитора, який містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо таке існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту.

Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення

внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму Звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого Звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттям інформації, а також те, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в основу її складання, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які значні недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудиторів, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за край важливих обставин ви визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту, у Звіті незалежного аудитора ми надаємо також інформацію відповідно до ч.4 ст.14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII (Закон № 2258-VIII):

Призначення аудитора та загальна тривалість продовження повноважень

У 2021 році нас було вперше призначено Рішенням позачергових загальних зборів учасників Товариства (Протокол № 7 від 18.11.2021 року) в якості незалежних аудиторів для проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Компанії за 2021 рік.

aksonova & associates
audit company

ТОВ АФ «Аксьонова та партнери»
Geneva Group International

Тетяна Григорян
Ключовий партнер з аудиту

+38 044 568 57 95, +38 044 482 28 58
t.grigorian@ap-center.com

Загальна тривалість безперервного виконання наших повноважень із проведення обов'язкового аудиту Компанії становить 1 рік.

Надання неаудиторських послуг

Ми стверджуємо, що ми не надавали неаудиторські послуги, які заборонені положенням Статті 6(4) Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII.

Також, за період, якого стосується обов'язковий аудит, що ми виконуємо, ми не надавали Компанії інших послуг, крім послуг з обов'язкового аудиту, інформація про які не розкрита у Звіті про управління або у фінансовій звітності Компанії.

Додатковий звіт для тих, кого наділено найвищими повноваженнями

Ми підтверджуємо, що наш звіт аудиторів узгоджений з додатковим звітом, наданим нами тим, кого наділено найвищими повноваженнями у Компанії.

Найменування аудиторської фірми, адреса

ТОВ Аудиторська фірма
«Аксьонова та партнери»
провулок Бехтерівський, буд.4-В
04053, м. Київ

Ідентифікаційний код юридичної особи Номер реєстрації аудиторської фірми в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності

32736203
3310

Ключовим партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей Звіт незалежного аудитора, є:

/Оригінал підписано/

Тетяна Григорян

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 006433

Генеральний директор,
Ключовий партнер
ТОВ АФ «Аксьонова та партнери»
Geneva Group International

24 червня 2022 року
Київ, Україна

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ЗА ПІДГОТОВКУ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

За рік, що закінчився 31.12.2021 року (у тисячах гривень)

Дана фінансова звітність Товариства з обмеженою відповідальністю «ФАРМА СТАРТ» (далі – «Компанія») за рік, що закінчився 31.12.2021 року, була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності. Керівництво Компанії несе відповідальність за точність, достовірність та об'єктивність інформації, що міститься у фінансовій звітності.

Підготовка фінансової звітності обов'язково передбачає використання оцінок, заснованих на судженнях керівництва, особливо при операціях, що впливають на звітний період, і неможливо бути впевненими, що вони будуть завершені до майбутніх періодів. Дана фінансова звітність була підготовлена з використанням прийнятних меж суттєвості та з використанням інформації, що була у наявності до 14 червня 2022 року включно.

Виконуючи свої зобов'язання щодо цілісності фінансової звітності, керівництво підтримує функціонування фінансових та управлінських систем контролю і практики, покликани забезпечити достатню впевненість у тому, що операції санкціоновані, активи зберігаються і облік ведеться належним чином.

Від імені управлінського персоналу:

/Підписано/

Шевчук Дмитро
Генеральний директор ТОВ «ФАРМА СТАРТ»

м. Київ, Україна
14 червня 2022 року

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Окремий баланс (Звіт про фінансовий стан)

Підприємство: ТОВ "Фарма Старт"
 Територія: м. Київ, Солом'янський р-н

Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності: виробництво лікарських засобів

Середня кількість працівників: 332

Адреса, телефон: бульвар Вацлава Гавела 8, м. Київ, 03124, +38 (044) 281-23-33

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік,
місяць, число)
За ЄДРПОУ
За КОАТУУ

За КОПФГ

За КВЕД

Коди		
2022	01	01
30117001		
UA80000000000980793		
		240
		21.20

v

Окремий баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 року

Форма № 1

Код за
ДКУД

1801001

АКТИВ	Інші при- мітки	Код рядка	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2021 р.
1		2	3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	11	1000	12 071	13 618
первісна вартість		1001	37 094	46 169
накопичена амортизація		1002	25 023	32 551
Незавершене будівництво	8	1005	133 566	99 727
Основні засоби	8, 9	1010	280 631	464 389
первісна вартість		1011	443 011	674 075
знос		1012	162 380	209 686
Інвестиційна нерухомість		1015	-	-
Довгострокові біологічні активи		1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств		1030	-	-
Інші фінансові інвестиції	0	1035	30 242	54 157
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	-	0
Відстрочені податкові активи	22	1045	12 168	14 729
Інші необоротні активи		1090	-	0
Усього за розділом I		1095	468 678	646 620
II. Оборотні активи				
Запаси	10	1100	207 292	144 996
Виробничі запаси	10	1101	132 901	100 306
Незавершене виробництво	10	1102	2 706	4 423
Готова продукція	10	1103	71 685	40 267
Товари	10	1104	-	-
Поточні біологічні активи		1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	13, 24	1125	33 709	19 571
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	13	1130	22 225	21 739
з бюджетом		1135	29 374	47 374
у тому числі з податку на прибуток		1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів		1140	-	-
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	7, 13, 24	1145	922 504	1 037 292
Інша поточна дебіторська заборгованість	13, 24	1155	280	434
Поточні фінансові інвестиції	24	1160	846	526
Грошові кошти та їх еквіваленти	14, 24	1165	11 463	8 960
Готівка		1166	-	-
Рахунки в банках	14	1167	11 463	8 960
Витрати майбутніх періодів		1170	4 818	6 471
Інші оборотні активи		1190	8 594	8 298
Усього за розділом II		1195	1 241 105	1 295 661
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
		1200	-	-
Баланс		1300	1 709 783	1 942 281

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 року
Форма № 1
(продовження)

ПАСИВ	Інші примітки	Код рядка	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2021 р.
1		2	3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	15	1400	119 792	119 792
Капітал у дооцінках		1405	-	-
Додатковий капітал		1410	-	-
Резервний капітал		1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		1420	1 236 464	1 446 094
Неоплачений капітал		1425	-	-
Вилучений капітал		1430	-	-
Усього за розділом I		1495	1 356 256	1 565 886
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500	-	-
Довгострокові кредити банків	16	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	9, 16	1515	49 107	188 813
Довгострокові забезпечення		1520	-	-
Цільове фінансування		1525	-	-
Благодійна допомога		1526	-	-
Усього за розділом II		1595	49 107	188 813
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	16	1600	98 525	-
Векселі видані	16	1605	846	526
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	9, 16	1610	4 389	8 690
товари, роботи, послуги	24	1615	66 566	28 513
розрахунками з бюджетом		1620	18 914	12 301
у тому числі з податку на прибуток		1621	18 914	12 217
розрахунками зі страхування		1625	577	733
розрахунками з оплати праці		1630	2 571	3 061
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами		1635	99	85
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками		1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	7, 24	1645	61 683	76 709
Поточні забезпечення	17	1660	41 341	47 871
Доходи майбутніх періодів		1665	-	1 858
Інші поточні зобов'язання		1690	8 909	7 235
Усього за розділом III		1695	304 420	187 582
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		1700	-	-
Баланс		1900	1 709 783	1 942 281

Генеральний директор Шевчук Дмитро /Підписано/

Головний бухгалтер Алла Герасимчук /Підписано/

Ця фінансова звітність була затверджена для випуску 14 червня 2022 року.

Керівництво Компанії не має повноважень на внесення змін до окремої фінансової звітності чи перевипуск окремої фінансової звітності після її затвердження до випуску.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Окремий звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Підприємство: ТОВ "Фарма Старт"
 (найменування)

Дата (рік, місяць, число)
 За ЄДРПОУ

Коди		
2022	01	01
30117001		

Окремий звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік
 Форма № 2

Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Інші примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	18	2000	1 258 501	1 243 377
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	19	2050	(636 763)	(632 260)
Валовий:				
прибуток		2090	621 738	611 117
збиток		2095	-	-
Інші операційні доходи	19	2120	10 459	34 989
Адміністративні витрати	19	2130	(80 293)	(68 293)
Витрати на збут	19	2150	(242 038)	(170 887)
Інші операційні витрати	19	2180	(20 850)	(33 758)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток		2190	289 016	373 168
збиток		2195	-	-
Дохід від участі в капіталі		2200	-	-
Інші фінансові доходи	0	2220	12 793	2 775
Інші доходи		2240	1	1
Фінансові витрати	21	2250	(33 750)	(33 349)
Втрати від участі в капіталі		2255	-	-
Інші витрати		2270	(25)	(21)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток		2290	268 035	342 574
збиток		2295	-	-
Витрати з податку на прибуток	22	2300	(58 405)	(63 391)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305	-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток		2350	209 630	279 183
збиток		2355	-	-

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід / зміна чистих активів, які належать учасникам (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	209 630	279 183

Окремий звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік
Форма № 2
(продовження)

III. Елементи операційних витрат

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	351 473	368 531
Витрати на оплату праці	2505	199 456	168 091
Відрахування на соціальні заходи	2510	33 033	28 914
Амортизація	2515	60 049	61 017
Інші операційні витрати	2520	335 933	278 645
Разом	2550	979 944	905 198

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Компанія зареєстрована у формі товариства з обмеженою відповідальністю, тому не має акцій.

Генеральний директор Шевчук Дмитро /Підписано/

Головний бухгалтер Алла Герасимчук /Підписано/

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Окремий звіт про рух грошових коштів

Підприємство: ТОВ "Фарма Старт"
 (найменування)

Дата (рік, місяць, число)
 За ЄДРПОУ

Коди		
2022	01	01
30117001		

Окремий звіт про рух грошових коштів
за 2021 рік

Форма № 3

Код за ДКУД за 1801006

Код рядка	Код рядка	За звітний період		За аналогічний період попереднього року	
		Надходження	Видаток	Надходження	Видаток
1	2	3	4	5	6
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток до оподаткування	3500	268 035	-	342 574	-
Коригування на:					
Знос та амортизацію необоротних активів	3505	60 049	X	61 017	X
Збільшення (зменшення) забезпечень	3510	6 530	-	12 045	-
Нереалізовані прибутки (збитки) від курсової різниці	3515	-	15	-	904
Прибуток (збиток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій	3520	20 981	-	30 594	-
Зменшення (збільшення) оборотних активів	3550	-	86 897	-	185 144
Зменшення (збільшення) запасів	3551	62 296	-	-	60 149
Зменшення (збільшення) дебіторської заборгованості за продукцію (товари, роботи, послуги)	3553	14 138	-	-	19 109
Зменшення (збільшення) іншої поточної дебіторської заборгованості	3554	-	154	503	-
Зменшення (збільшення) витрат майбутніх періодів	3556	-	1 653	-	4 367
Зменшення (збільшення) інших оборотних активів	3557	296	-	-	2 316
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань	3560	-	19 332	-	11 262
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	3561	-	28 128	29 326	-
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом	3562	-	6 596	3 171	-
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування	3563	156	-	577	-
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці	3564	490	-	2 571	-
Збільшення (зменшення) інших поточних зобов'язань	3567	-	1 674	-	63
Рух коштів у результаті операційної діяльності	3570	249 351	-	248 920	-
Сплачений податок на прибуток	3580	X	67 662	X	56 411
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	181 689	-	192 509	-
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Надходження від реалізації необоротних активів	3205	787	X	3 118	X
Отримані відсотки	3215	-	X	23	X
Надходження від погашення позик	3230	-	X	-	X
Придбання необоротних активів	3260	X	69 801	X	156 834
Придбання фінансових інвестицій	3255	X	-	X	23 915
Інші надходження	3250	-	X	-	X
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	69 014	-	177 608
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Отримання позик	3305	-	X	-	X
Інші надходження	3340	3 327	X	-	X
Погашення позик	3350	X	92 917	X	-
Сплата відсотків	3360	X	11 538	X	9 535
Платежі з оренди	3365	X	14 065	X	15 015
Інші платежі	3390	X	-	X	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	115 193	-	24 550
Рух грошових коштів за звітний період	3400	-	2 518	-	9 649
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	3405	11 463	X	20 208	X
Вплив зміни валютних курсів	3410	15	-	904	-
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	3415	8 960	-	11 463	-

Генеральний директор Шевчук Дмитро /Підписано/

Головний бухгалтер Апла Герасимчук /Підписано/

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Окремий звіт про власний капітал

Підприємство: ТОВ "Фарма Старт"
 (найменування)

Дата (рік, місяць, число)
 За ЄДРПОУ

Коди		
2022	01	01
30117001		

Окремий звіт про власний капітал
за 2021 рік

Форма № 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	119 792	-	-	-	1 236 464	-	-	1 356 256
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	119 792	-	-	-	1 236 464	-	-	1 356 256
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	209 630	-	-	209 630
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	209 630	-	-	209 630
Залишок на кінець року	4300	119 792	-	-	-	1 446 094	-	-	1 565 886

Генеральний директор

Шевчук Дмитро

/Підписано/

Головний бухгалтер

Алла Герасимчук

/Підписано/

Окремий звіт про власний капітал
за 2020 рік

Форма № 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	119 792	-	-	-	957 281	-	-	1 077 073
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	119 792	-	-	-	957 281	-	-	1 077 073
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	279 183	-	-	279 183
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	279 183	-	-	279 183
Залишок на кінець року	4300	119 792	-	-	-	1 236 464	-	-	1 356 256

Генеральний директор

Шевчук Дмитро

/Підписано/

Головний бухгалтер

Алла Герасимчук

/Підписано/

Примітки до окремої фінансової звітності

1 Загальна інформація

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт» (надалі - «Компанія») було створено та зареєстровано відповідно до законодавства України. У 1998 році Компанія розпочала будівництво фармацевтичного заводу за проектом компанії Lab Pharma (Чехія). Обладнання заводу - виробництва ЄС. У 2003 році було розпочате виробництво першого препарату («Тридуктан»).

Юридична адреса Компанії: бульвар Вацлава Гавела 8, Київ, 03124, Україна.

Основний вид діяльності Компанії - виробництво і реалізація лікарських засобів.

Материнською (холдинговою) компанією Компанії є Asino Pharma AG (Швейцарія), яка володіє 99% у капіталі Компанії, решта капіталу 1% належить ТОВ «Асіно Україна».

Особи які мають можливість здійснювати непрямий вирішальний вплив та визначити основні умови господарської діяльності товариства: 1. гр. Сполученого Королівства Майкл Жерард Келлі, місце проживання Сомерлі, Ла Гранд Рут де Фальду, Сент-мартін, Джерсі 2. гр. Ірландії Жан Ле Крейпер місце проживання №9 Лез Амето, Багатель Лейн, Сент-Севіор, Джерсі 3. гр. Сполученого Королівства Пітер Джеймс Ріода місце проживання Біч Трі Хауз, Веллінгтон Роуд, Сент-Севіор, Джерсі 4. гр. Сполученого Королівства Девід Ендрю Холл місце проживання Ля Ронсере, Ля Рю Де Ля Отор, Трінті, Джерсі 5. гр. Сполученого Королівства Джеймі Майкл Парді місце проживання e206 Найтінгейл Хауз, Коледж Гарденс, Ля Пукеле, Сент-Гелієр, Джерсі.

Ця окрема фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – «МСФЗ») в доповнення до консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ. Ця окрема фінансова звітність повинна розглядатись разом із консолідованою фінансовою звітністю, яка може бути отримана у офісі Компанії.

2 Умови, в яких працює Компанія

У березні 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я визнала коронавірус пандемією. Поширення вірусу мало істотний негативний вплив на економічну активність у світі, включаючи спад на ринках капіталу та різке зменшення цін на товарно-сировинні ресурси. Вплив COVID-19 значною мірою залежатиме від тривалості та масштабів впливу пандемії на світову та українську економіку.

Значна кількість компаній, що ведуть свою діяльність в Україні, повинна припинити або обмежити свою діяльність на невизначений час протягом періоду дії карантинних обмежень. Заходи, що вживаються для обмеження поширення коронавірусу (у тому числі, карантинні обмеження), соціальне дистанціювання, призупинення діяльності соціальної інфраструктури впливають на діяльність суб'єктів економіки, у тому числі, і на Компанію. Протягом 2021 року валовий внутрішній продукт України зріс на 3,4% у порівнянні зі спадом на 4% у 2020 році.

Макроекономічна ситуація протягом перших місяців 2021 року сприяла стабілізації фінансової системи в Україні. Темп інфляції в Україні у річному обчисленні у 2021 році становив 7,9 % (порівняно з 5% у 2020 році), однак внутрішні та зовнішні фактори, які почали впливати на українську економіку у 2020 року та суттєво посилились у 2021 році, призвели до зміцнення гривні на 3,5 % (станом на 31 грудня 2021 року встановлений НБУ офіційний курс обміну гривні по відношенню до долара США становив 27,27 гривні за 1 долар США порівняно з 28,27 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2020 року).

У березні 2021 року Правління НБУ прийняло рішення збільшити облікову ставку до 6,5%. Події, спричинені розповсюдженням коронавірусу, призвели до виникнення розривів ліквідності в окремих банківських установах та до зростання попиту на міжбанківському ринку кредитування. Для підтримки фінансової стабільності НБУ здійснив довгострокове рефінансування банків, забезпечивши їх готівкою в іноземній валюті. На кінець 2021 року облікова ставка була підвищена до 9,0%, а з січня 2022 року - до 10,0%.

На протязі 2021 року новоствореному уряду вдалося успішно втілити низку важливих реформ, та частину змін розпочато, які зараз перебувають у процесі реалізації. Було запущено земельну та банківську реформи, модернізацію інфраструктури, тримає судова реформа. Було досягнуто

2. Умови, в яких працює Компанія (продовження)

прибутковості уряду внаслідок деолігархізації, яка ще триває. У 2021 році було досягнуто значного прогресу в розвитку публічних(електронних) послуг, впровадження цифровізації. В наслідок політичних змін ступінь відновлення і продовження розвитку, у тому числі щодо майбутнього напрямку реформ, у 2022 році залишається вкрай високим і реальним.

Керівництво підготувало зазначену фінансову звітність на підставі принципу безперервності діяльності. Дана фінансова звітність підготовлена на основі припущення, що Компанія функціонуватиме в майбутньому. Це допущення передбачає реалізацію активів і виконання Компанією узятих на себе зобов'язань, в ході своєї звичайної діяльності. Таким чином, фінансова звітність не містить яких-небудь коригувань відображених сум активів, які були б необхідними, якби Компанія не мала можливості продовжувати свою діяльність в майбутньому, або у випадку, коли вона була б вимушена реалізувати свої активи не в ході своєї звичайної господарської діяльності.

Вплив на подальший розвиток Компанії війни Російської Федерації проти України

24 лютого 2022 року Російська Федерація (далі – РФ) розпочала повномасштабне воєнне вторгнення в Україну. За цим було негайне запровадження воєнного стану Указом Президента України, затвердженням Верховною Радою України, та відповідних тимчасових обмежень, що впливають на економічне середовище.

Враховуючи вищевикладене, Компанія дала оцінку подіям, що стосуються припущення, на основі якого була підготовлена фінансова звітність. Хоча діяльність Компанії поки що не зазнала значного впливу, і керівництво підготувало свій Бюджет на 2022 рік на основі цього, відомих фактів і подій, існує невизначеність щодо майбутнього розвитку воєнного вторгнення, його тривалості, і довгостроковий вплив на Компанію, її персонал, діяльність, ліквідність та активи.

Керівництвом Компанії проведено оцінку потенційних ризиків, спричинених війною з РФ, та розроблені заходи у відповідь на оцінені ризики, а саме:

- Оцінені як «низький» кредитний та податковий ризики, ризик платоспроможності та ліквідності.
- Оцінені як «прийнятний» ризик втрати основного ринку, ключових клієнтів, скорочення доходів: продаж продукції та фінансовий результат прогнозується на рівні затвердженого бюджету. Імпортовані Компанією товари входять до переліку критичного імпорту, тому закупівлі сировини відбуваються у штатному режимі, ведуться перемовини з постачальниками щодо умов оплати.
- Оцінений як «керований» ризик ділових зв'язків з країною-агресором. Бізнес Компанії в Україні істотним чином не залежав від ринку Російської Федерації та Республіки Білорусь: у 2021 році експорт продукції в РФ становив 1,1%, в Білорусь – 1,6% від загального обсягу продажу. У відповідь на цей ризик менеджмент Компанії планує припинити дії договорів з контрагентами зазначених країн.
- Вплив військової агресії РФ на вартість активів Компанії наразі відсутній. Всі активи, в тому числі продукція, Компанії збережені. Будівлі та обладнання знаходяться в придатному для використання стані.
- Проблеми з логістикою (розірвання звичних логістичних ланцюгів з причини їх небезпечності, дефіцит та значне здорожчання паливно-мастильних матеріалів тощо), пов'язані з триваючою військовою агресією РФ проти України, оцінені менеджментом Компанії як «прийнятний» ризик. У відповідь на цей ризик менеджмент Компанії налагоджує нові безпечні ланцюги поставок, веде перемовини з компаніями-постачальниками палива, логістичними компаніями тощо.

Щоб проаналізувати вплив цих ризиків та підтримати здатність Компанії продовжувати свою діяльність безперервно, керівництво підготувало актуалізований Бюджет на 2022 рік (комерційний та виробничий).

Компанія не має наміру або потреби, щонайменше в наступні 12 місяців після звітної дати, в ліквідації, припиненні фінансово-господарської діяльності або зверненні за захистом від кредиторів.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця окрема фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості. Нижче описані основні принципи облікової політики, які застосовувались при підготовці цієї окремої фінансової звітності. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, представлених у звітності, якщо не зазначено інше.

Підготовка окремої фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає застосування певних важливих бухгалтерських оцінок. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики Компанії її керівництво застосовувало власні професійні судження. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення і розрахунки мають велике значення для підготовки окремої фінансової звітності, описані у Примітці 4.

Відповідно до пункту 5 статті 121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємства, які повинні складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). Керівництво Компанії планує після випуску цієї фінансової звітності підготувати фінансову звітність в єдиному електронному форматі з використанням таксономії UA XBRL МСФЗ 2021 року та подати його протягом 2022 року.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Компанії є валюта первинного економічного середовища, в якому вона працює. Функціональною валютою та валютою представлення Компанії є національна валюта України – українська гривня. Ця окрема фінансова звітність представлена у гривні, яка є валютою представлення Компанії.

Операції та розрахунки. Монетарні активи та зобов'язання перераховуються у функціональну валюту кожної компанії за офіційним обмінним курсом Національного банку України (НБУ) станом на кінець кожного відповідного звітного періоду. Прибутки і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Компанії за офіційними обмінними курсами НБУ на кінець року, відображаються у складі прибутку чи збитку.

Станом на 31 грудня 2021 року основний курс обміну, що використовувався для перерахунку сум в іноземній валюті, був таким: 1 долар США = 27,27 гривні (на 31 грудня 2020 року – 1 долар США = 28,27 гривні); 1 євро = 30,46 гривні (на 31 грудня 2020 року – 1 євро = 34,74 гривні); 10 російських рублів = 3,63 гривні (на 31 грудня 2020 року – 10 російських рублів = 3,78 гривні). Основний середній курс обміну, що використовувався для перерахунку доходів та витрат, був 1 долар США = 27,15 гривні (у 2020 році – 1 долар США = 26,96 гривні); 1 євро = 32,32 гривні (у 2020 році – 1 євро = 30,79 гривні); 10 російських рублів = 3,65 гривні (у 2020 році – 10 російських рублів = 3,74 гривні).

Основні засоби. Основні засоби обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та резерву під знецінення, якщо необхідно. До складу основних засобів включені об'єкти незавершеного будівництва для майбутнього використання в якості основних засобів.

Подальші витрати включаються до балансової вартості активу або визнаються як окремий актив у належних випадках лише в разі, коли ймовірно, що Компанія отримає від цього активу майбутні економічні вигоди, а його вартість можна достовірно оцінити. Витрати на ремонт та поточне технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх здійснення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням вартості заміненого компоненту.

Станом на кінець кожного звітного періоду керівництво оцінює наявність ознак знецінення основних засобів. Якщо такі ознаки існують, керівництво оцінює вартість відшкодування активу як його справедливую вартість за вирахуванням витрат на вибуття або вартість використання активу, залежно від того, яка з них більша. Балансова вартість зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення активу, визнаний у попередніх роках, сторнується відповідним чином, якщо в оцінках, використаних для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за вирахуванням витрат на вибуття, відбулися зміни.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння надходжень від вибуття та балансової вартості активів, що вибули, і визнаються у складі прибутку чи збитку за рік в інших операційних доходах або витратах.

Амортизація. Амортизація інших об'єктів основних засобів розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення їхньої первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх експлуатації за наступними нормами:

	<u>Строки експлуатації у роках</u>
Будівлі	25-35
Виробничі та інше обладнання	10-30
Інше	3-10
Удосконалення орендованого майна	Протягом строку використання або строку оренди, залежно від того, який із них менше

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Компанія отримала б у теперішній момент від вибуття цього активу, за мінусом оціночних витрат на вибуття, якби стан та строк експлуатації цього активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку його експлуатації. Ліквідаційна вартість активів та строки їх експлуатації переглядаються і, за необхідності, коригуються станом на кінець кожного звітного періоду.

Амортизація на активи вартістю менше або еквівалентній 10 тисячам євро нараховується в повному обсязі у момент їх введення в експлуатацію.

Нематеріальні активи, крім гудвілу. Нематеріальні активи Компанії, крім гудвілу, мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване комп'ютерне програмне забезпечення, патенти, торгові марки та ліцензії.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення, патенти та торгові марки капіталізуються на основі витрат, понесених на їх придбання та впровадження.

Нематеріальні активи амортизуються лінійним методом протягом строку їх використання:

	<u>Строки використання у роках</u>
Ліцензії на програмне забезпечення	3-5 років
Інші нематеріальні активи	5-15 років

У разі знецінення нематеріальних активів, їхня балансова вартість зменшується до вартості використання чи справедливої вартості за мінусом витрат на вибуття, залежно від того, яка з них більша.

Активи у формі права користування. Компанія орендує різноманітні офісні приміщення, обладнання та транспортні засоби. Договори можуть включати як компоненти, які є договорами оренди, та і компоненти, які не є договорами оренди. Компанія розподіляє винагороду за договором між компонентами оренди та компонентами, які не є орендою, на основі їх відносної ціни відокремленої угоди. Проте за договорами оренди нерухомості, в яких Компанія виступає орендарем, вона прийняла рішення не відокремлювати компоненти оренди та компоненти, які не є орендою, а відобразити їх в якості одного компонента оренди.

Активи, що виникають за договорами оренди, спочатку оцінюються за приведеною вартістю.

Активи у формі права користування оцінюються за первісною вартістю, яка включає:

- суму первісної оцінки зобов'язання з оренди;
- орендні платежі на дату початку оренди чи до неї, за вирахуванням отриманих стимулюючих платежів за орендою;
- будь-які первісні прямі витрати; та
- витрати на відновлення активу до стану, який вимагається умовами договорів оренди.

Активи у формі права користування, як правило, амортизуються лінійним методом протягом строку корисного використання активу або строку оренди, залежно від того, який з них закінчиться раніше. Якщо Компанія достатньою мірою упевнена у виконанні опціону на придбання, Компанія амортизує актив у формі права користування протягом строку корисного використання базового активу.

Компанія розраховує амортизацію активів у формі права користування лінійним методом протягом оціночного строку їх корисного використання, а саме:

	<u>Строки корисного використання у роках</u>
Будівлі	2-25
Транспортні засоби	3-5

Знецінення нефінансових активів. Активи, які амортизуються, аналізуються на предмет знецінення у випадку будь-яких подій або змін обставин, які свідчать про те, що відшкодування балансової вартості активу може стати неможливим. Збиток від знецінення визнається у сумі, на яку балансова вартість активу перевищує вартість його відшкодування. Вартість відшкодування активу – це його справедлива вартість за вирахуванням витрат на вибуття або вартість використання активу, залежно від того, яка з них більша. Для оцінки знецінення активи групуються на найнижчому рівні, на якому існують надходження грошових коштів, переважно незалежні від надходжень грошових коштів від інших активів (на рівні одиниць, які генерують грошові кошти). Попереднє знецінення нефінансових активів (крім гудвілу) аналізується з точки зору можливого сторнування станом на кожну звітну дату.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена при передачі зобов'язання у ході звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та кількості фінансових інструментів, що утримуються організацією. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, що утримуються Компанією, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї операції може вплинути на ціну котирування.

Методи оцінки, такі як модель дисконтованих грошових потоків, а також моделі, основані на даних аналогічних операцій, що здійснюються на ринкових умовах, або на результатах аналізу фінансових даних об'єкта інвестицій, використовуються для визначення справедливої вартості окремих фінансових інструментів, для яких ринкова інформація про ціну угод відсутня. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) до Рівня 1 відносяться оцінки за цінами котирувань (нескоригованих) на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань, (ii) до Рівня 2 - отримані за допомогою методів оцінки, в яких усі використані істотні вхідні дані, які або прямо (наприклад, ціна), або опосередковано (наприклад, розраховані на основі ціни) є спостережуваними для активу або зобов'язання (тобто, наприклад, розраховані на основі ціни), і (iii) оцінки Рівня 3 - це оцінки, що не основані виключно на спостережуваних ринкових даних (тобто для оцінки потрібен значний обсяг вхідних даних, які не спостерігаються на ринку).

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей окремого звіту про фінансовий стан.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструменту. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для цього інструмента, або інших змінних факторах, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Для активів, які є придбаними чи створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами при первісному визнанні, ефективна процентна ставка коригується на кредитний ризик, тобто розраховується на основі очікуваних грошових потоків при первісному визнанні, а не на основі договірних грошових потоків.

Класифікація фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання Компанії обліковуються за амортизованою вартістю.

Початкове визнання фінансових інструментів. Фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю відкориговані на витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток чи збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які в якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, визнається оціночний резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку одразу після первісного визнання активу.

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди "звичайної" купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Компанія зобов'язується здійснити поставку фінансового активу. Всі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – категорії оцінки. Компанія класифікує фінансові активи у категорію оцінки за амортизованою вартістю. Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель. Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою Компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться у категорію «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають мету і склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків по відповідних активах, підходи до оцінки та управління ризиками, методи оцінки доходності активів та схему виплат керівникам.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків. Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Фінансові активи – рекласифікація. Фінансові інструменти рекласифікуються тільки у випадку, якщо змінюється бізнес-модель для управління цим портфелем у цілому. Рекласифікація проводиться перспективно з початку першого звітного періоду після зміни бізнес-моделі. Компанія не змінювала свою бізнес-модель протягом поточного та порівняльного періодів і не здійснювала рекласифікації.

Знецінення фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, визнається оціночний резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку одразу після первісного визнання активу.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну і зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Станом на звітну дату Компанія має дві категорії фінансових активів, які оцінюються відповідно до моделі очікуваних кредитних збитків:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- торгова дебіторська заборгованість за товари та послуги.

Для торгової дебіторської заборгованості Компанія застосовує передбачений МСФЗ 9 спрощений підхід, який вимагає визнання очікуваних кредитних збитків за весь строк такої дебіторської заборгованості з моменту її первісного визнання (Етап 2 моделі очікуваних кредитних збитків). Для банківських рахунків Компанія застосовує загальну модель обліку знецінення на основі змін кредитної якості з моменту первісного визнання.

Фінансові активи – списання. Фінансові активи списують повністю або частково, коли Компанія вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Списання - це подія припинення визнання. Компанія може списати фінансові активи, щодо яких ще вживаються заходи з примусового стягнення, коли Компанія намагається стягнути суми заборгованості за договором, хоча у неї немає обґрунтованих очікувань щодо їх стягнення.

Припинення визнання фінансових активів. Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Фінансові зобов'язання – категорії оцінки. Фінансові зобов'язання відносяться у категорію фінансових зобов'язань, які в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю.

Фінансові зобов'язання – припинення визнання. Визнання фінансових зобов'язань припиняється у разі їх погашення (тобто коли зобов'язання, вказане у договорі, виконане, припинене або має закінчений строк його виконання).

Взаємозалік фінансових інструментів. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: (i) у ході звичайного ведення бізнесу, (ii) у випадку дефолту та (iii) у випадку неплатоспроможності або банкрутства.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівки в касі, депозитів до запитання в банках та інших короткострокових високоліквідних інвестицій із первісним строком не більше трьох місяців. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю, оскільки: (i) вони утримуються для отримання передбачених договором грошових потоків і ці грошові потоки являють собою виключно виплати основної суми боргу та процентів та (ii) вони не віднесені у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. Суми, використання яких обмежене, виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів при підготовці звіту про рух грошових коштів. Суми, обмеження щодо яких не дозволяють обміняти їх або використати для розрахунку по зобов'язаннях протягом, принаймні, дванадцяти місяців після звітного періоду, включаються до складу інших необоротних активів.

Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість спочатку визнаються за справедливою вартістю, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю нараховується, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і визнається спочатку за справедливою вартістю, а в подальшому обліковується за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат, понесених на проведення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Капіталізація витрат за позиковими коштами. Загальні та специфічні витрати за позиковими коштами, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва активів, підготовка яких до використання за призначенням або продажу обов'язково потребує тривалого часу (кваліфікаційні активи), капіталізуються у складі вартості цих активів, якщо датою початку капіталізації є 1 січня 2009 року або подальша дата.

Дата початку капіталізації настає, коли (а) Компанія несе витрати, пов'язані з кваліфікаційним активом; (б) вона несе витрати за позиковими коштами; та (в) вона вдається до дій, необхідних для підготовки активу до використання за призначенням або продажу.

Капіталізація витрат за позиковими коштами здійснюється до дати, до якої актив стає практично готовим до його використання чи продажу.

Компанія капіталізує витрати за позиковими коштами, яких можна було б уникнути, якби не здійснювалися капітальні витрати на кваліфікаційний актив. Капіталізовані витрати за позиковими коштами розраховуються за середньою вартістю залученого фінансування Компанії (середньозважені процентні витрати відносяться до витрат, пов'язаних із кваліфікаційним активом), крім випадків, якщо позикові кошти були залучені з конкретною метою отримання кваліфікаційного активу.

В такому випадку здійснюється капіталізація фактично понесених витрат за позиковими коштами за вирахуванням інвестиційного доходу від тимчасового вкладення цих позикових коштів.

Зобов'язання з оренди. Зобов'язання, що виникають за договорами оренди, спочатку оцінюються за приведеною вартістю. Орендні зобов'язання включають чисту приведену вартість наступних орендних платежів:

- фіксованих платежів (у тому числі, по суті, фіксованих платежів) за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів за орендою до отримання,
- змінного орендного платежу, який залежить від індексу чи ставки, що спочатку оцінюється з використанням індексу або ставки на дату початку оренди,
- сум, очікуваних до сплати Компанією за гарантіями ліквідаційної вартості,
- ціни виконання опціону на придбання, за умови, що Компанія достатньою мірою упевнена у виконанні цього опціону, та
- виплат штрафів за припинення оренди, якщо строк оренди відображає виконання Компанією цього опціону.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Опціони на продовження та припинення оренди передбачені у низці договорів оренди будівель та обладнання Компанії. Ці умови використовуються для забезпечення максимальної операційної гнучкості при управлінні активами, які Компанія використовує у своїй діяльності. Більшість опціонів на продовження або припинення оренди можуть бути виконані тільки Компанією, а не відповідним орендодавцем. Опціони на продовження (або період часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому випадку, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде продовжено (або не буде припинено). В оцінку зобов'язання також включаються орендні платежі, які будуть здійснені у межах виконання опціонів на продовження, якщо існує достатня впевненість у тому, що оренду буде продовжено.

Орендні платежі дисконтуються з використанням процентної ставки, закладеної у договір оренди. Якщо цю ставку легко визначити неможливо, що, як правило, має місце у випадку наявних у Компанії договорів оренди, Компанія використовує ставку залучення додаткових позикових коштів – це ставка, за якою Компанія могла б залучити на аналогічний строк та за аналогічного забезпечення позикові кошти, необхідні для отримання активу вартістю, аналогічною вартості активу у формі права користування в аналогічних економічних умовах.

Для визначення ставки залучення додаткових позикових коштів Компанія:

- за можливості, використовує в якості вихідної інформацію про нещодавно отримане Компанією від третьої сторони фінансування та коригує його з урахуванням зміни умов фінансування за період з моменту отримання фінансування від третьої сторони,
- використовує підхід нарощування, за якого розрахунок починається з безризикової процентної ставки, яка коригується з урахуванням кредитного ризику, та
- проводить коригування з урахуванням специфіки договору оренди, наприклад, строку оренди, країни, валюти та забезпечення.

Компанія зазнає впливу ризику потенційного збільшення змінних орендних платежів у майбутньому, що залежать від індексу чи ставки, яке не відображається в орендному зобов'язанні, доки не вступить у силу. Після проведення коригувань орендних платежів, які залежать від індексу чи ставки, виконується переоцінка зобов'язання з оренди з коригуванням вартості активу у формі права користування.

Орендні платежі розподіляються між основною сумою зобов'язань та фінансовими витратами. Фінансові витрати відображаються у складі прибутку чи збитку протягом усього періоду оренди для того, щоб забезпечити постійну періодичну процентну ставку за непогашеним залишком зобов'язання за кожний період.

Платежі за короткостроковою орендою обладнання і транспортних засобів та орендою будь-яких активів із низькою вартістю визнаються лінійним методом як витрати у складі прибутку чи збитку. Короткострокова оренда - це договір оренди строком не більше 12 місяців. Активи з низькою вартістю включають ІТ-обладнання та невеликі предмети офісних меблів, вартість яких не перевищує 118 000 тисяч гривень.

Операційна оренда. У випадках, коли Компанія виступає орендодавцем за договором оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, практично не передаються орендарю (тобто у випадку операційної оренди), орендні платежі за договорами операційної оренди відображаються у складі інших доходів лінійним методом.

Податок на прибуток. У цій окремій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства, яке діяло або фактично було введено в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваних прибутків чи збитків за поточний та попередні періоди. Якщо окрема фінансова звітність затверджується до випуску до подачі відповідних податкових декларацій, то сума оподатковуваних прибутків або збитків відображається на основі оцінок. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених із минулих періодів податкових збитків і тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей окремої фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка при початковому визнанні не впливає на бухгалтерський або оподатковуваний прибуток. Відстрочені податкові зобов'язання не визнаються для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні гудвілу та у подальшому для гудвілу, що не вираховується для цілей оподаткування. Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які були введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки.

Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише в тому обсязі, в якому існує ймовірність сторнування тимчасових різниць і отримання у майбутньому достатнього оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Взаємозалік відстрочених податкових активів і зобов'язань можливий тоді, коли законодавством передбачене право взаємозаліку поточних податкових активів та поточних податкових зобов'язань і коли відстрочені податкові активи та зобов'язання відносяться до податку на прибуток, що сплачується одному й тому ж податковому органу або одною й тою ж оподатковуваною особою, або різними оподатковуваними особами, при цьому існує намір здійснити розрахунки шляхом взаємозаліку.

Компанія контролює сторнування тимчасових різниць, що відносяться до податків на дивіденди дочірніх компаній чи до прибутку від їх вибуття. Компанія не відображає відстрочені податкові зобов'язання по таких тимчасових різницях, крім випадків, коли керівництво очікує сторнувати ці тимчасові різниці у найближчому майбутньому.

Податок на додану вартість. Вихідний ПДВ при продажу товарів та послуг підлягає сплаті податковим органам (а) у момент отримання дебіторської заборгованості від клієнтів або (б) у момент постачання товарів або надання послуг клієнтам, залежно від того, що відбувається раніше. Вхідний ПДВ зазвичай зараховується з вихідним ПДВ у момент отримання податкової накладної з ПДВ. Податкові органи дозволяють здійснювати розрахунки з ПДВ на основі чистої суми ПДВ, що відноситься до операцій купівлі-продажу, відображається у звіті про фінансовий стан згорнуто і розкривається окремо у складі активів і зобов'язань. У тих випадках, коли під очікувані кредитні збитки від дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення обліковується за валовою сумою заборгованості, включаючи ПДВ. Непідтверджені розрахунки з ПДВ розкриваються розгорнуто.

Запаси. Запаси обліковуються за собівартістю або чистою вартістю реалізації, залежно від того, яка з них менша. Собівартість запасів визначається за методом середньозваженої вартості для виробничих запасів та за методом нормативних витрат для незавершеного виробництва і готової продукції. Нормативні витрати переоцінюються, щонайменше, раз на рік. Вартість готової продукції та незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати та відповідну частину виробничих накладних витрат, які розподілені на підставі нормативних витрат, але не включає витрат за позиковими коштами. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та витрат на збут. Запаси класифікуються як готова продукція, коли вони повністю готові до подальшого продажу.

Передоплати. Передоплати обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплати відносяться до категорії довгострокових, якщо товари чи послуги, за які було здійснено передоплату, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплати стосуються активу, який при початковому визнанні буде віднесений до категорії необоротних активів. Передоплати, здійснені з метою придбання активу, включаються до балансової вартості активу після того, як Компанія отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом. Інші передоплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які була здійснена передоплата, не будуть отримані, балансова вартість передоплати зменшується належним чином, і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік.

Капітал. Учасники Компанії мають право на відшкодування своєї частки в капіталі підприємства в грошовій формі. Сума відшкодування є змінною величиною і залежить від чистих активів Компанії, визначених відповідно до МСФЗ. Зобов'язання Компанії з відшкодування частки учасників в її капіталі призводить до виникнення фінансового зобов'язання, сума якого дорівнює поточній вартості

відшкодування, навіть якщо зазначене зобов'язання залежить від наміру учасника реалізувати своє право.

Однак при певних обставинах Компанія може класифікувати свої чисті активи як капітал, якщо задовольняються наступні критерії:

- інструмент надає власнику право на пропорційну частку чистих активів Компанії в разі її ліквідації. Чисті активи Компанії - це ті активи, які залишаються після вирахування всіх інших вимог щодо її активів. Пропорційна частка визначається шляхом:
- ділення чистих активів Компанії при її ліквідації на одиниці рівної величини; і
- множення цієї суми на кількість одиниць, наявних у власника фінансового інструмента.

Інструмент належить до класу субординованих інструментів по відношенню до всіх інших класів інструментів. Для включення в такий клас інструмент:

- не повинен мати ніякого пріоритету над іншими вимогами за активами підприємства при його ліквідації, і
- не обов'язково повинен конвертуватися в інший інструмент до його включення в субординований клас інструментів по відношенню до всіх інших класів інструментів.
- всі фінансові інструменти класу, субординованого по відношенню до всіх інших класів інструментів, мають ідентичні характеристики. Наприклад, всі вони повинні мати право на зворотний продаж, і для всіх інструментів в даному класі повинна використовуватися одна і та ж формула чи інший метод розрахунку ціни на зворотну купівлю або погашення.
- крім договірною зобов'язання емітента за викупом або погашення інструменту в обмін на грошові кошти чи інший фінансовий актив, даний інструмент не включає ніякого іншого договірною зобов'язання з постачання грошових коштів або іншого фінансового активу іншому підприємству або по обміну фінансових активів або фінансових зобов'язань з іншим суб'єктом господарювання за умов, які потенційно несприятливі для Компанії; даний інструмент також не є контрактом, який підлягає або може бути погашений за рахунок власних інструментів Компанії.
- загальні очікувані потоки грошових коштів, що відносяться на інструмент протягом терміну дії інструмента, в основному залежать від прибутку або збитку, змін в визнаних чистих активах або змін у справедливій вартості визнаних і невизнаних чистих активів Компанії протягом терміну дії інструмента (за винятком будь-яких наслідків, до яких призводить даний інструмент)."

Дивіденди. Дивіденди обліковуються у складі зобов'язань та вираховуються з капіталу в тому періоді, в якому вони були оголошені та ухвалені. Будь-які дивіденди, оголошені після закінчення звітного періоду, але до ухвалення окремої фінансової звітності до випуску, описуються у Примітці «Події після закінчення звітного періоду». Бухгалтерська звітність Компанії за МСФЗ є основою для розподілу прибутку та інших виплат. В українському законодавстві основою розподілу визначено чистий прибуток поточного року.

Резерви зобов'язань та відрахувань. Резерви зобов'язань та відрахувань – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у окремій фінансовій звітності, коли Компанія має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності. Резерви оцінюються за приведеною вартістю витрат, що, як очікується, будуть потрібними для погашення зобов'язання, із використанням ставки до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризиків, пов'язаних із цим зобов'язанням. Збільшення резерву з плином часу відноситься на процентні витрати.

Обов'язкові платежі та відрахування, такі як податки, крім податку на прибуток або зборів, установлених регулюючими органами, на основі інформації, що стосується періоду, який передуює виникненню зобов'язання зі сплати, визнаються як зобов'язання, коли відбувається зобов'язуюча подія, яка призводить до виникнення обов'язкового платежу, що визначена у законодавстві як така, яка спричиняє виникнення зобов'язання зі сплати обов'язкового платежу. Якщо сплата обов'язкового платежу здійснюється до того, як відбулася зобов'язуюча подія, цей платіж визнається як передплата.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Визнання доходів. Виручка - це дохід, що виникає у ході звичайної діяльності Компанії. Виручка визнається в сумі ціни угоди. Ціна угоди - це сума винагороди, право на яку Компанія очікує отримати в обмін на передачу контролю над об'єктами товариства чи послугами покупцю, без урахування сум, одержаних від імені третіх сторін.

Виручка визнається за вирахуванням знижок, повернень та податків на додану вартість.

Доходи від реалізації товарів. Продажі визнаються в момент переходу контролю над товаром, тобто коли товари доставлені покупцю, покупець має повну свободу дій щодо товарів і коли відсутнє невиконане зобов'язання, яке може вплинути на приймання покупцем товарів. Доставка вважається виконаною, коли товари були доставлені у визначене місце, ризики застаріння та втрати перейшли до покупця, і покупець прийняв товари відповідно до договору, строк дій положень про приймання закінчився або у Компанії наявні об'єктивні докази того, що всі критерії приймання були виконані.

Вважається, що елемент фінансування відсутній, оскільки продажі здійснюються із наданням відстрочки платежу строком на 60-120 днів, що відповідає ринковій практиці.

Доходи від надання послуг. Доходи від надання послуг визнаються у тому звітному періоді, в якому послуги були надані. За договорами з фіксованою винагородою доходи визнаються на основі обсягу послуг, фактично наданих до кінця звітного періоду, пропорційно загальному обсягу послуг, що надаються, оскільки покупець одночасно отримує і споживає вигоди.

Процентні доходи. Процентні доходи визнаються на пропорційно-часовій основі із використанням методу ефективної процентної ставки.

Витрати на науково-дослідні розробки. Витрати на дослідження визнаються у складі витрат у тому періоді, в якому вони понесені. Витрати на розробки (пов'язані з проектуванням та випробуванням нових і модернізованих продуктів) визнаються як нематеріальні активи, коли існує ймовірність того, що проект буде успішно реалізований з урахуванням його комерційної та технологічної доцільності, а витрати можна оцінити з достатнім рівнем точності. Інші витрати на розробки визнаються у складі витрат у тому періоді, в якому вони виникли. Витрати на розробки, раніше визнані у складі витрат, не визнаються як актив у наступному періоді. Капіталізовані витрати на розробки з визначеним строком використання амортизуються з початку комерційного виробництва продукції, яка є предметом цих розробок, лінійним методом протягом очікуваного строку отримання вигід, у середньому, протягом 5 років.

Виплати працівникам. Витрати на заробітну плату, внески до Державного пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, а також премії та негрошові винагороди (медичне обслуговування та інші соціальні пільги) нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Компанії. У Компанії відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім єдиного соціального внеску.

Інвестиції у дочірні підприємства. Дочірні компанії – це компанії та інші суб'єкти господарювання (у тому числі підприємства спеціального призначення), в яких Компанія має, безпосередньо або опосередковано, понад половину прав голосу або іншим чином може використовувати свої повноваження для управління фінансовою та операційною політикою з метою отримання економічних вигід. Наявність та вплив потенційних прав голосу, які наразі реалізуються або можуть бути трансформовані, враховуються під час визначення можливостей Компанії контролювати інше підприємство.

Інвестиції в дочірні підприємства оцінюються за первісною вартістю за вирахуванням знецінення. Інвестиції в дочірні підприємства аналізуються на предмет знецінення у випадку будь-яких подій або змін обставин, які свідчать про те, що відшкодування повної балансової вартості активу може стати неможливим. Збиток від знецінення визнається у звіті про сукупний дохід у сумі, на яку балансова вартість активу перевищує вартість його відшкодування. Вартість відшкодування активу – це його справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж або вартість використання активу, залежно від того, яка з них більша. Збиток від знецінення, визнаний у попередніх роках, сторнується у тому випадку, якщо в оцінках, використаних для визначення вартості відшкодування активу, відбулися зміни.

4 Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики

Компанія використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у окремій фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Оцінки та судження постійно оцінюються і базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компанії також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у окремій фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Знецінення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Керівництво оцінює імовірність стягнення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги на основі аналізу окремих сум заборгованості. При цьому враховуються такі фактори, як аналіз дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги за строками у порівнянні зі строками відстрочки платежів, наданої клієнтам, фінансовий стан клієнта та статистика погашення клієнтом заборгованості у минулих періодах. Якби дебіторська заборгованість погашалася фактично меншими сумами, ніж це оцінювалося керівництвом, Компанія повинна була б нарахувати додаткові витрати на її знецінення.

Маркетингові витрати. Керівництво визнає витрати за договорами з придбання маркетингових послуг у складі витрат на збут на підставі проведеного аналізу, який підтвердив отримання Компанією послуг з промоції лікарських засобів Компанії, не пов'язаних з реалізацією продукції Компанії надавачу таких послуг.

Можливості подовження та припинення. Можливості подовження та припинення договорів передбачені у низці договорів з оренди будівель. Вони використовуються для забезпечення максимальної операційної гнучкості при управлінні активами, які Компанія використовує у своїй діяльності. Більшість умов щодо можливості подовження та припинення договорів може бути використана тільки Компанією, а не відповідним орендодавцем.

При визначенні строку оренди керівництво враховує усі факти та обставини, які створюють економічні стимули для використання можливості подовження договору чи відмови від можливості його припинення. Опції на подовження (або періоди часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому випадку, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде подовжено (або не буде припинено).

Для оренди будівель, як правило, найбільш значущими є такі фактори:

- У Компанії, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо для припинення (чи відмови від подовження) договору оренди встановлені значні штрафи.
- У Компанії, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо будь-які капіталізовані витрати на покращення орендованого активу, як очікується, матимуть істотну ліквідаційну вартість.
- В інших випадках Компанія розглядає інші фактори, у тому числі тривалість оренди у минулих періодах, а також витрати і порушення у звичайному порядку діяльності, які потребуватимуться для заміни орендованого активу.

У тих випадках, коли опціон фактично виконаний (чи не виконаний) або у Компанії виникає зобов'язання виконати (чи не виконати) його, оцінка строку оренди переглядається. Оцінка наявності достатньої впевненості переглядається лише у разі значних подій або значних змін в обставинах, які впливають на оцінку і які Компанія може контролювати.

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій

Наступні змінені стандарти набули чинності з 1 січня 2021 року, але не мали суттєвого впливу на Компанію:

- ❖ *Зміни до МСФЗ (IFRS) 9, МСФЗ (IAS) 39, МСФЗ (IFRS) 7, МСФЗ (IFRS) 4 та МСФЗ (IFRS) 16 – «Реформа базової процентної ставки – етап 2»*

Поправки надають тимчасові звільнення, які застосовуються для усунення наслідків впливу на фінансову звітність у випадках, коли міжбанківська ставка пропозиції (IBOR) замінюється альтернативною практично безризиковою процентною ставкою RFR.

Поправки передбачають зміни до МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» та до МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» доповнені положеннями, що стосуються реформи базової відсоткової ставки, особливо у частині хеджування.

- Поправки включають положення про зміну основи для визначення передбачених договором грошових потоків, спричинене реформою базової процентної ставки, та містять спрощення практичного характеру. Заміна у існуючих фінансових інструментах ставок IBOR на RFR розглядається як зміна плаваючої процентної ставки;
- Передбачено звільнення від припинення відносин хеджування, натомість дозволено вносити відповідні зміни, згідно з реформою IBOR, у визначення хеджування та документацію про хеджування відповідно до IFRS 9 та IAS 39 без припинення відносин хеджування.

Зміни до МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда», що містять спрощення практичного характеру, зумовлене реформою базової процентної ставки.

- Організація, що є орендарем, при заміні в існуючих договорах ставок IBOR на RFR оцінює такі зміни як модифікацію договору відповідно. Зобов'язання з оренди підлягає повторній оцінці, при цьому нова база для визначення орендних платежів є економічно еквівалентною попередній базі (тобто базі, яка використовувалась безпосередньо перед модифікацією). Всі інші модифікації, не пов'язані з реформою ставки, оцінюються відповідно до вимог МСФЗ 16 в загальнозстановленому порядку.

Зміни до МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» доповнено додатковими вимогами щодо розкриття інформації про управління переходом на RFR, його ходом та ризиками, на які вона наражається у зв'язку з реформою IBOR, пов'язаними з фінансовими інструментами.

Ці зміни не вплинули на фінансову звітність Компанії. Компанія має намір застосовувати спрощення практичного характеру в майбутніх періодах, якщо це буде потрібно.

Зміни до МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування» доповнені пунктами, що включають положення про зміну бази для визначення передбачених договором грошових потоків, спричинену реформою базової процентної ставки для страховиків, які застосовують тимчасове звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9.

Ці зміни не вплинули на окрему фінансову звітність Компанії.

- ❖ *Зміни до МСФЗ 16 «Оренда» – Поступки з оренди, пов'язані з пандемією Covid-19, чинні після 30 червня 2021 року*

Зміни передбачили можливість застосування орендарями практичного прийому і не оцінювати чи є орендні поступки, пов'язані з COVID-19, модифікацією.

Цей практичний прийом може застосовуватись лише до орендних поступок, що виникають як прямий наслідок спалаху коронавірусу, і лише за умови виконання всіх наступних умов:

- зміни в орендних платежах призводять до переглянутої суми компенсації за оренду, яка є такою самою або меншою, ніж сума компенсації, до змін;
- будь-яке зменшення орендних платежів впливає тільки на платежі, первісно призначені до сплати до 30 червня 2021 року або раніше (у березні 2021 року було опубліковано чергові зміни до МСФЗ 16, згідно з якими було подовжено цей термін на 1 рік – до 30.06.2022 року);
- немає суттєвих змін до інших умов оренди.

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій (продовження)

Нова поправка застосовується до річних звітних періодів, що починаються 1 квітня 2021 року або після цієї дати.

Компанія не має жодних наданих поступок з оренди, пов'язаних з пандемією Covid-19, але в разі потреби вона планує застосовувати спрощення практичного характеру протягом допустимого періоду.

6 Стандарти, які були випущені, але не набули чинності

Нижче наведено нові стандарти, поправки та роз'яснення, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату випуску окремої фінансової звітності Компанії.

Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

- ❖ *Поправки до МСФЗ (IAS) 16 – «Основні засоби» - Надходження перед використанням за призначенням*

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила документ «Основні засоби: надходження перед використанням за призначенням», який забороняє враховувати із собівартості основних засобів суми, отримані від продажу вироблених виробів, тоді як компанія готує актив до використання за призначенням. Натомість компанія визнаватиме таку виручку від продажів та відповідні витрати у складі прибутку або збитку.

Доповнення в МСФЗ 16 стосуються обліку та розкриття інформації в частині надходжень за основними засобами до їх використання за призначенням.

Дані поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати, і повинні застосовуватися ретроспективно до тих об'єктів основних засобів, які стали доступними для використання на дату початку (або після неї) раннього з поданих у фінансової звітності періоду, у якому організація вперше застосовує ці поправки.

Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її окрему фінансову звітність.

- ❖ *Поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» – Посилання на Концептуальні основи*

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесів» – «Посилання на концептуальні основи». Ціль цих поправок – МСФЗ 3 було змінено шляхом включення до нього посилання на Концептуальну основу фінансової звітності 2018 року, яка дозволяє визначити, що являє собою актив або зобов'язання при об'єднанні бізнесу. До цієї зміни МСФЗ 3 включав посилання на Концептуальну основу фінансової звітності 2001 року. Крім того, в МСФЗ 3 додано нове виключення щодо зобов'язань та умовних зобов'язань. Це виключення передбачає, що відносно певних категорій зобов'язань та умовних зобов'язань організація, яка застосовує МСФЗ 3, повинна посилатися на МСБО 37 або на Роз'яснення КІМФЗ 21, а не на Концептуальну основу фінансової звітності 2018 року. Без цього нового виключення організації довелося б визнавати певні зобов'язання при об'єднанні бізнесу, які вона не визнавала б відповідно до МСБО 37. Отже, одразу після придбання організація повинна була б припинити визнання таких зобов'язань і визнати дохід, який не відображає економічну вигоду

Водночас Рада вирішила роз'яснити існуючі вимоги МСФЗ 3 щодо умовних активів, на які заміна посилань на «Концепцію підготовки та подання фінансової звітності» не вплине.

Ці поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року, або після цієї дати, і застосовуються перспективно.

- ❖ *Поправки до МСФЗ (IAS) 37 «Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи» – Обтяжливі договори – витрати на виконання договору*

У травні 2020 року Рада МСФЗ випустила поправки до МСФЗ 37, в яких пояснюється, які витрати організація повинна враховувати при оцінці того, чи є договір обтяжливим чи збитковим.

6 Стандарти, які були випущені, але не набули чинності (продовження)

Поправки передбачають застосування підходу, що ґрунтується на «витратах, безпосередньо пов'язаних з договором». Витрати, що безпосередньо пов'язані з договором на надання товарів або послуг, включають як додаткові витрати на виконання цього договору, так і розподілені витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням договору. Загальні та адміністративні витрати не пов'язані безпосередньо з договором і, отже, виключаються, крім випадків, коли вони явно підлягають відшкодуванню контрагентом за договором.

Застосування цих змін може призвести до визнання більшого обсягу резервів під обтяжливі договори, оскільки раніше деякі організації включали витрати на виконання договору лише додаткові витрати.

Ці поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати.

Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її окрему фінансову звітність. Компанія застосовуватиме дані поправки до договорів, за якими вона ще не виконала всіх своїх обов'язків на дату початку річного звітного періоду, в якому вона вперше застосує ці поправки.

- ❖ *Поправка до МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» – Дочірня організація, яка вперше застосовує Міжнародні стандарти фінансової звітності*

У рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності».

Відповідно до цієї поправки, якщо дочірня компанія починає застосовувати МСФЗ з пізнішої дати, ніж її материнська компанія, дочірня компанія може оцінювати свої активи та зобов'язання за балансовою вартістю, за якою вони були б включені до консолідованої фінансової звітності материнської компанії, виходячи з дати переходу материнської компанії на облік за МСФЗ, якби не було зроблено жодних коригувань для цілей консолідації та відображення результату об'єднання бізнесу, в межах якого материнська компанія придбала вказану дочірню компанію.

Зміна МСФЗ 1 дозволяє організаціям, які застосували це звільнення за МСФЗ 1, також оцінювати накопичені курсові різниці із використанням числових значень показників, відображених материнською компанією, на основі дати переходу материнської компанії на облік за МСФЗ. Ця зміна МСФЗ 1 поширює дію цього звільнення на накопичені курсові різниці, щоб скоротити витрати організацій, які застосовують МСФЗ вперше. Ця зміна також застосовуватиметься до асоційованих компаній і спільних підприємств, які скористалися цим самим звільненням, передбаченим МСФЗ 1.

Ця поправка набирає чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її окрему фінансову звітність.

- ❖ *Поправка до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» – Комісійна винагорода під час проведення «тесту 10%» у разі припинення визнання фінансових зобов'язань*

У рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IFRS) 9. У поправці пояснюються суми комісійної винагороди, які організація враховує при оцінці того, чи є умови нового або модифікованого фінансового зобов'язання умов первісного фінансового зобов'язання. До таких сум відносяться тільки ті комісійні винагороди, які були виплачені або отримані між певним кредитором та позичальником, включаючи комісійну винагороду, виплачену або отриману кредитором або позичальником від імені іншої сторони. Організація повинна застосовувати цю поправку щодо фінансових зобов'язань, які були модифіковані або замінені на дату початку (або після неї) річного звітного періоду, в якому організація вперше застосовує цю поправку.

Ця поправка набирає чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

6 Стандарти, які були випущені, але не набули чинності (продовження)

Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її окрему фінансову звітність.

❖ *Поправки до МСФЗ (IAS) 41 – «Сільське господарство»*

Ця поправка виключає вимогу пункту 22 МСФЗ (IAS) 41 про те, що організації не включають до розрахунку грошові потоки, пов'язані з оподаткуванням, оцінюючи справедливую вартість активів, що належать до сфери застосування МСФЗ (IAS) 41.

Ці зміни приводять у відповідність вимоги МСБО 41 щодо оцінки справедливої вартості з вимогами інших стандартів МСФЗ, зокрема ця зміна має забезпечити відповідність вимозі, яка міститься у стандарті, щодо дисконтування грошових потоків після оподаткування.

Організація повинна застосовувати це виправлення перспективно щодо оцінки справедливої вартості на дату початку (або після неї) першого річного звітного періоду, що починається 1 січня 2022 р. або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

Очікується, що ця поправка не вплине на Компанію.

❖ *Поправки до МСФЗ (IAS) 8 – «Облікова політика, зміни в бухгалтерських оцінках та помилки» - Визначення облікових оцінок*

У лютому 2021 року Рада МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IAS) 8, в яких вводиться визначення «бухгалтерських оцінок». У поправках пояснюється відмінність між змінами у бухгалтерських оцінках та змінами в обліковій політиці та виправленням помилок. Крім того, у документі пояснюється, як організації використовують методи вимірювання та вихідні дані для розробки бухгалтерських оцінок. Поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, та застосовуються до змін в обліковій політиці та змін у бухгалтерських оцінках, що відбуваються на дату початку зазначеного періоду або після неї. Дозволяється дострокове застосування дозволено за умови розкриття цього факту.

Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її окрему фінансову звітність.

❖ *МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування»*

У травні 2017 року Рада з МСФЗ випустила МСФЗ 17 «Договори страхування», новий всеосяжний стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання та оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ (IFRS) 17 набуде чинності, він замінить собою МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування», який був випущений у 2005 році. МСФЗ 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (тобто страхування життя та страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування та перестраховування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій та фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Є кілька винятків із сфери застосування. Основна мета МСФЗ (IFRS) 17 полягає у наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною та послідовною для страховиків. На відміну від вимог МСФЗ 4, які в основному базуються на попередніх місцевих облікових політиках, МСФЗ 17 надає всебічну модель обліку договорів страхування, охоплюючи всі доречні аспекти обліку. В основі МСФЗ 17 лежить загальна модель, доповнена наступним:

- Певні модифікації для договорів страхування за умовами прямої участі (метод змінної винагороди);
- Спрощений підхід (підхід на основі розподілу премії) переважно для короткострокових договорів.

МСФЗ 17 набирає чинності щодо звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, при цьому потрібно подати порівняльну інформацію. Дозволяється дострокове застосування за умови, що організація також застосовує МСФЗ (IFRS) 9 та МСФЗ (IFRS) 15 на дату першого застосування МСФЗ (IFRS) 17 або до неї.

За очікуваннями Компанії зазначений новий стандарт не вплине на окрему фінансову звітність.

❖ *Поправки до МСФЗ (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» і Практичних рекомендацій (IFRS PS) 2 «Формування суджень щодо суттєвості»*

6 Стандарти, які були випущені, але не набули чинності (продовження)

У лютому 2021 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IAS) 1 та Практичних рекомендацій № 2 щодо застосування МСФЗ «Формування суджень про суттєвість», які містять керівництво та приклади, які допомагають організаціям застосовувати міркування щодо суттєвості при розкритті інформації про облікову політику. Поправки повинні допомогти організаціям розкривати більш корисну інформацію про облікову політику за рахунок заміни вимоги про розкриття організаціями «значних положень» облікової політики на вимогу про розкриття «істотної інформації» про облікову політику, а також за рахунок додавання керівництва щодо того, як організації повинні застосовувати поняття суттєвості при ухваленні рішень про розкриття інформації про облікову політику.

Поправки до МСБО 1 застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, з можливістю дострокового застосування. Оскільки поправки до Практичних рекомендацій № 2 щодо застосування МСФЗ містять необов'язкове керівництво щодо застосування визначення суттєвості до інформації про облікову політику, не потрібно вказувати дату набуття чинності цими поправками.

В даний час Компанія проводить оцінку цих поправок, які можуть вплинути на зміну розкриття інформації про облікову політику Компанії.

- ❖ *Поправки до МСФЗ (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» – Класифікація зобов'язань як короткострокові або довгострокові*

У січні 2020 року Рада МСФЗ випустила поправки до пунктів 69-76 МСФЗ (IAS) 1, в яких пояснюються вимоги щодо класифікації зобов'язань як короткострокових або довгострокових залежно від прав, існуючих на кінець звітного періоду, зокрема:

- уточнено, що зобов'язання класифікується як довгострокове, якщо організація має право відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців – це право має існувати на дату закінчення звітного періоду;
- класифікація залежить тільки від наявності такого права і не залежить від ймовірності того, чи планує компанія скористатися цим правом;
- докладніше прописаний порядок оцінки обмежувальних умов (ковенантів).

Ці поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, та застосовуються ретроспективно.

Компанія аналізує можливий вплив даних поправок на її окрему фінансову звітність.

- ❖ *Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСФЗ (IAS) 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» – Продаж або внесок активів в угодах між інвестором та його асоційованою організацією або спільним підприємством*

Ці зміни усувають невідповідність між вимогами МСФЗ 10 і МСБО 28, що стосуються продажу чи внеску активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором.

Основний наслідок застосування змін полягає у тому, що прибуток чи збиток визнається у повному обсязі у тому випадку, якщо угода стосується бізнесу. Якщо активи не являють собою бізнес, навіть якщо цими активами володіє дочірнє підприємство, визнається лише частина прибутку чи збитку. Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її окрему фінансову звітність.

Ці поправки випущені 11 вересня 2014 року та набувають чинності для річних періодів, що починаються з дати, яка буде визначена Радою МСФЗ, або після цієї дати.

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Особи вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з яких має можливість контролювати або у значній мірі впливати на операційні та фінансові рішення іншої особи. При розгляді кожного можливого випадку відносин з пов'язаними особами до уваги береться сутність цих відносин, а не лише юридична форма.

У липні 2018 року материнська компанія заснувала в Україні нову дочірню компанію – ТОВ «Асіно Україна», яка розпочала активний режим роботи в листопаді 2018 року. Ця компанія була створена з метою реалізації продукції, виробленої Компанією, та продажу товарів материнської компанії в

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Примітки до окремої фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Україні. З листопада 2018 року продажі Компанії на ринку України здійснюються через ТОВ «Асіно Україна». Крім того, маркетингові та, частково, адміністративні спеціалісти, які раніше були працівниками Компанії, були прийняті на роботу в ТОВ «Асіно Україна».

Asino Pharma AG володіє 99 % у капіталі ТОВ «Фарма Старт», яка у свою чергу володіє 100 % простих акцій ПрАТ "Старт". Решта статутного капіталу ТОВ «Фарма Старт» 1 % належить ТОВ «Асіно Україна».

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Примітки до окремої фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Залишки за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

Назва статті	Материнське підприємство		Дочірні підприємства		Інші зв'язані сторони		Пов'язані сторони - Усього	
	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період
Операції між пов'язаними сторонами								
Придбання товарів, операції між пов'язаними сторонами	-	-	-	-	113	412	113	412
Дохід від продажу товарів, операції між пов'язаними сторонами	1 417	-	-	1 715	1 145 940	1 143 631	1 147 357	1 145 346
Придбання нерухомості та інших активів, операції між пов'язаними сторонами	-	-	-	23 915	-	-	-	23 915
Послуги отримані, операції між пов'язаними сторонами	-	-	-	-	200 076	136 361	200 076	136 361
Фінансові витрати, операції між пов'язаними сторонами	-	-	11 943	-	-	-	11 943	-
Дохід від надання послуг, операції між пов'язаними сторонами	-	-	-	-	4 388	9 536	4 388	9 536
Облік оренди орендарем, операції з пов'язаною стороною	-	-	13 234	117	-	-	13 234	117
Передача за ліцензійними угодами суб'єкту господарювання, операції між пов'язаними сторонами	15 484	14 561	-	-	-	-	15 484	14 561
Непогашена заборгованість за операціями між пов'язаними сторонами								
Суми кредиторської заборгованості, операції між пов'язаними сторонами	4 240	-	179 485	36 722	72 355	61 683	256 080	98 405
Суми дебіторської заборгованості, операції між пов'язаними сторонами	-	-	57 323	93 181	979 969	829 323	1 037 292	922 504

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками від дочірніх компаній станом на 31 грудня 2020 року включає передоплату на збільшення розміру статутного капіталу дочірньої Компанії в сумі 23 915 тисяч гривень.

Кредиторська заборгованість за внутрішніми розрахунками від дочірніх компаній включає зобов'язання за договорами оренди будівлі (Примітка 9, 16).

У 2021 році дохід від продажу готової продукції та товарів складається переважно з лікарських засобів вироблених Компанією.

Витрати на виплату роялті материнській компанії склали 11 244 тисячу гривень у 2021 році (14 561 тисяч гривень у 2020 році).

У 2021 році винагорода основного управлінського персоналу Компанії складалась із поточної заробітної плати, премій та відповідних відрахувань до фондів соціального страхування у загальній сумі 12 391 тисяч гривень (у 2020 році – 11 350 тисяч гривень).

8 Основні засоби

У Компанії відсутні суми обмежень на права власності, а також основні засоби, передані у заставу для забезпечення зобов'язань.

Станом на 31.12.2021 валова балансова вартість будь-яких повністю амортизованих основних засобів, які ще використовуються, складає 55 152 тисяч гривень.

До складу незавершеного будівництва також включені активи у процесі будівництва.

У балансовій вартості основних засобів відбулися такі зміни на кінець порівняльного звітного періоду:

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Примітки до окремої фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

Назва статей	Будівлі			Машини			Транспортні засоби			Незавершене будівництво	Інші основні засоби			Основні засоби		
	Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість		Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість
Узгодження змін в основних засобах Основні засоби на початок періоду	77 883	(22 094)	55 789	184 001	(49 169)	134 832	51 473	(50 921)	552	80 288	214 662	(92 638)	122 024	608 307	(214 822)	393 485
Зміни в основних засобах Приріст крім як у результаті об'єднання бізнесу, основні засоби	14 995			32 845							85 882		85 882	136 223		
Амортизація, основні засоби		2 655	(2 655)		24 425	(24 425)		1 234	(1 234)			26 051	(26 051)		54 365	(54 365)
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення										88 659				88 659		88 659
Збільшення (зменшення) через передачу та інші зміни, основні засоби Збільшення (зменшення) через інші зміни, основні засоби										(35 381)				(35 381)		(35 381)
Загальна сума збільшення (зменшення) через передачі та інші зміни, основні засоби										(35 381)				(35 381)		(35 381)
Вибуття та вибуття з використання, основні засоби Вибуття, основні засоби	(75 462)	(19 382)	(56 080)	(39)	(39)		(46 839)	(45 513)	(1 326)		(98 894)	(41 876)	(57 018)	(221 234)	(106 810)	(114 424)
Загальна сума вибуття та вибуття з використання, основні засоби	(75 462)	(19 382)	(56 080)	(39)	(39)		(46 839)	(45 513)	(1 326)		(98 894)	(41 876)	(57 018)	(221 234)	(106 810)	(114 424)
Загальна сума збільшення (зменшення) основних засобів	(60 467)	16 727	(43 740)	32 806	(24 386)	8 420	(44 338)	44 279	(59)	53 278	(13 012)	15 825	2 813	(31 733)	52 445	20 712
Основні засоби на кінець періоду	17 416	(5 367)	12 049	216 807	(73 555)	143 252	7 135	(6 642)	493	133 566	201 650	(76 813)	124 837	576 574	(162 377)	414 197

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Примітки до окремої фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

У балансовій вартості основних засобів відбулися такі зміни на кінець поточного звітного періоду

	Будівлі			Машини			Транспортні засоби			Незавершене будівництво	Інші основні засоби			Основні засоби		
	Вал.бал вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал.бал вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал.бал вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість		Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість
Узгодження змін в основних засобах Основні засоби на початок періоду	17 416	(5 367)	12 049	216 807	(73 555)	143 252	7 135	(6 642)	493	133 566	201 650	(76 813)	124 837	576 574	(162 377)	414 197
Зміни в основних засобах Приріст крім як у результаті об'єднання бізнесу, основні засоби				31 767		31 767	885		885		204 225		204 225	236 877		
Амортизація, основні засоби		835	(835)		20 366	(20 366)		815	(815)			30 120	(30 120)		52 137	(52 137)
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення										16 964				16 964		16 964
Збільшення (зменшення) через передачу та інші зміни, основні засоби Збільшення (зменшення) через інші зміни, основні засоби										(50 804)				(50 804)		(50 804)
Загальна сума збільшення (зменшення) через передачі та інші зміни, основні засоби										(50 804)				(50 804)		(50 804)
Вибуття та вибуття з використання, основні засоби Вибуття, основні засоби							(2 387)	(2 363)	(24)		(3 424)	(2 467)	(957)	(5 811)	(4 830)	(981)
Загальна сума вибуття та вибуття з використання, основні засоби							(2 387)	(2 363)	(24)		(3 424)	(2 467)	(957)	(5 811)	(4 830)	(981)
Загальна сума збільшення (зменшення) основних засобів		(835)	(835)	31 767	(20 366)	11 401	(1 502)	1 548	45	(33 839)	200 801	(27 653)	173 149	197 227	(47 307)	149 920
Основні засоби на кінець періоду	17 416	(6 202)	11 214	248 574	(93 921)	154 653	5 633	(5 094)	538	99 727	402 451	(104 466)	297 986	773 801	(209 685)	564 116

9 Активи у формі права користування та зобов'язання з оренди

Компанія орендує різноманітні офісні та складські приміщення, обладнання та транспортні засоби. Договори оренди, як правило, укладаються на фіксовані періоди строком від 2 до 25 років, але можуть передбачати опціони на подовження оренди, як описано нижче.

З 1 січня 2019 року для обліку договорів оренди основних засобів застосовувалася лише фінансова модель. Див. Примітки 16 та 24. З 1 січня 2019 року оренда визнається як актив у формі права користування з відображенням відповідного зобов'язання, починаючи з дати, на яку орендований актив доступний для використання Компанією.

<i>У тисячах гривень</i>	Будівлі	Транспортні засоби	Всього
Балансова вартість на 1 січня 2020 р.	28 426	35 981	64 407
Надходження	54 574	1 781	56 355
Вибуття	(25 057)	(31 950)	(57 007)
Амортизаційні відрахування	(8 453)	(3 016)	(11 469)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	49 490	2 796	52 286
Надходження	145 243	5 857	151 100
Вибуття	(10 065)	(1 870)	(1 870)
Амортизаційні відрахування	(874)	(874)	(10 939)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	184 668	5 909	190 577

Первісна вартість та накопичена амортизація активів у формі права користування станом на 31 грудня 2021 становили 204 277 тисяч гривень та 13 700 тисячу гривень відповідно.

Компанія визнала такі зобов'язання з оренди:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Короткострокові зобов'язання з оренди	8 690	4 389
Довгострокові зобов'язання з оренди	188 813	49 107
Всього зобов'язань з оренди	197 503	53 496

Процентні витрати, включені до фінансових витрат у 2021 році, склали 15 047 тисяч гривень (у 2020 році склали 1 519 тисяч гривень).

Деякі договори оренди будівель містять умови змінних платежів, які залежать від курсу гривні до іноземних валют. Змінні орендні платежі, які залежать від курсу гривні до іноземних валют, визнаються у складі прибутку або збитку у тому періоді, в якому виникає умова, що призводить до таких платежів.

9 Активи у формі права користування та зобов'язання з оренди (продовження)

Витрати на змінні орендні платежі, не включені до зобов'язань з оренди, які віднесені на витрати періоду у 2021 році, склали 339 тисяч гривень (у 2020 році, склали 128 тисяч гривень).

Загальна сума грошових платежів за орендою у 2021 році склала 24 147 тисяч гривень (у 2020 році склала 23 091 тисяч гривень).

Договори оренди не передбачають жодних ковенантів, окрім забезпечення виконання зобов'язань за орендованими активами, які належать орендодавцю. Орендовані активи не можуть використовуватися як забезпечення за позиковими коштами.

Можливості подовження та припинення договорів передбачені у низці договорів складських та офісних будівель товариства. Вони використовуються для забезпечення максимальної операційної гнучкості при управлінні активами, які Компанія використовує у своїй діяльності. Більшість умов щодо можливості подовження та припинення договорів може бути використана тільки Компанією, а не відповідним орендодавцем.

10 Запаси

У тисячах гривень

	2021 рік	2020 рік
Сировина	100 306	132 901
Незавершене виробництво	4 423	2 706
Готова продукція (за справедливою вартістю мінус вартість реалізації)	40 267	71 685
Товари для перепродажу (за справедливою вартістю мінус вартість реалізації)	-	-
Всього запасів на 31 грудня	144 996	207 292

Сума будь-якого списання запасів до їх чистої вартості реалізації у 2021 році склала 0 тисяч гривень. Втрати запасів у 2021 році склали 2 174 тисяч гривень без врахування резервів.

11 Нематеріальні активи

Розкриття детальної інформації про нематеріальні активи на кінець 2021 року

	Комп'ютерне програмне забезпечення			Ліцензії та франшизи			Нематеріальні активи на етапі розробки			Нематеріальні активи за винятком гудвілу		
	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість
Узгодження змін у нематеріальних активах за винятком гудвілу Нематеріальні активи за винятком гудвілу на початок періоду	30 856	(23 216)	7 640	5 203	(1 341)	3 862	1 035	(466)	569	37 094	(25 023)	12 071
Зміни у нематеріальних активах за винятком гудвілу Амортизація, нематеріальні активи за винятком гудвілу		6 892	(6 892)		816	(816)		206	(206)		7 913	(7 913)
Збільшення (зменшення) через передачу та інші зміни, нематеріальний активи за винятком гудвілу Збільшення (зменшення) через інші зміни, нематеріальні активи за винятком гудвілу	8 998			358		358	104		104	9 460		462
Загальна сума збільшення (зменшення) через передачі та інші зміни, нематеріальні активи за винятком гудвілу	8 998			358		358	104		104	9 460		462
Вибуття та вибуття з використання, нематеріальні активи за винятком гудвілу Вибуття, нематеріальні активи за винятком гудвілу	(2)	(2)		(383)	(383)					(385)	(385)	
Загальна сума вибуття та вибуття з використання, нематеріальні активи за винятком гудвілу	(2)	(2)		(383)	(383)					(385)	(385)	
Загальна сума збільшення (зменшення) нематеріальних активів за винятком гудвілу	8 996	(6 890)	2 106	(26)	(432)	(458)	104	(206)	(101)	9 075	(7 528)	1 547
Нематеріальні активи за винятком гудвілу на кінець періоду	39 852	(30 106)	9 746	5 177	(1 773)	3 404	1 139	(672)	468	46 169	(32 551)	13 618

Розкриття детальної інформації про нематеріальні активи на кінець 2020 року

	Комп'ютерне програмне забезпечення			Ліцензії та франшизи			Нематеріальні активи на етапі розробки			Нематеріальні активи за винятком гудвілу		
	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість
Узгодження змін у нематеріальних активах за винятком гудвілу Нематеріальні активи за винятком гудвілу на початок періоду	30 856	(17 464)	13 392	3 314	(654)	2 660	630	(279)	351	34 800	(18 397)	16 403
Зміни у нематеріальних активах за винятком гудвілу Амортизація, нематеріальні активи за винятком гудвілу		5 752	(5 752)		687	(687)		187	(187)		6 626	(6 626)
Збільшення (зменшення) через передачу та інші зміни, нематеріальні активи за винятком гудвілу Збільшення (зменшення) через інші зміни, нематеріальні активи за винятком гудвілу				1 889		1 889	405		405	2 294		2 294
Загальна сума збільшення (зменшення) через передачі та інші зміни, нематеріальні активи за винятком гудвілу				1 889		1 889	405		405	2 294		2 294
Вибуття та вибуття з використання, нематеріальні активи за винятком гудвілу Вибуття, нематеріальні активи за винятком гудвілу												
Загальна сума вибуття та вибуття з використання, нематеріальні активи за винятком гудвілу												
Загальна сума збільшення (зменшення) нематеріальних активів за винятком гудвілу		(5 752)	(5752)	1 889	(687)	1 202	405	(187)	218	2 294	(6 626)	(4 332)
Нематеріальні активи за винятком гудвілу на кінець періоду	30 856	(23 216)	7640	5 203	(1 341)	3 862	1 035	(466)	569	37 094	(25 023)	12 071

12 Інші фінансові інвестиції

Компанія володіє 100 % простих акцій ПрАТ «Старт», які оцінюються за первісною вартістю у сумі 54 157 тисяч гривень станом на 31 грудня 2021 року (на 31 грудня 2020 року - 30 242 тисячі гривень).

13 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками та інша поточна дебіторська заборгованість

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	19 889	34 558
Інша фінансова дебіторська заборгованість	434	280
Мінус резерв під кредитні збитки	(318)	(849)
<i>Всього дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги та іншої дебіторської заборгованості</i>	20 005	33 989
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками (Примітка 7)	1 086 669	957 714
Мінус резерв під знецінення	(49 377)	(35 210)
<i>Всього фінансових активів у складі дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості</i>	1 057 297	956 493
Видані аванси	21 739	22 225
Мінус резерв під знецінення	-	-
<i>Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості на 31 грудня</i>	1 079 036	978 718

Компанія застосовує спрощений підхід до створення резервів під очікувані кредитні збитки, передбачений МСФЗ 9, який дозволяє використання резерву під очікувані збитки за весь строк інструменту для всіх активів у категорії "Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість".

Для оцінки очікуваного кредитного збитку дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість об'єднана у категорії згідно зі спільними характеристиками кредитного ризику та кількістю днів прострочення.

Рівні очікуваних кредитних збитків основані на графіках платежів за продажами за 12 місяців до 31 грудня 2021 року або 31 грудня 2020 року, відповідно, та аналогічних історичних кредитних збитках, понесених за цей період. Рівні збитків за минулі періоди коригуються з урахуванням поточної та прогнозованої інформації про макроекономічні фактори, що впливають на здатність покупців погашати дебіторську заборгованість.

13 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками та інша поточна дебіторська заборгованість (продовження)

Резерв під кредитні збитки від дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості визначається згідно з матрицею резервування, яка наведена у таблиці нижче станом на 31 грудня 2021 року. Матриця резервування основана на кількості днів прострочення активу

<i>У % від валової вартості</i>	Рівень збитків	Валова балансова вартість	ОКЗ за весь строк
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю			
- поточна	1,65%	19 269	(318)
- прострочена від 0 до 30 днів	0%	619	-
- прострочена від 180 до 270 днів	0%	1	-
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю (валова балансова вартість)		19 889	-
Оціночний резерв під кредитні збитки		(318)	-
Всього дебіторської заборгованості за договорами з покупцями (балансова вартість)		19 571	-
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками			
- поточна	0%	479 458	-
- прострочена менше 30 днів	0%	78 779	-
- прострочена від 30 до 90 днів	0%	193 170	-
- прострочена від 91 до 180 днів	17,76%	277 939	(49 377)
- прострочена від 180 днів		57 323	-
Всього іншої дебіторської заборгованості за внутрішнім розрахунками		1 086 669	(49 377)
Оціночний резерв під кредитні збитки		(49 377)	-
Всього дебіторської заборгованості за внутрішніми розрахунками (балансова вартість)		1 037 292	-

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Примітки до окремої фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

13 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками та інша поточна дебіторська заборгованість (продовження)

Резерв під кредитні збитки від дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості визначається згідно з матрицею резервування, яка наведена у таблиці нижче станом на 31 грудня 2020 року. Матриця резервування основана на кількості днів прострочення активу.

<i>У % від валової вартості</i>	Рівень збитків	Валова балансова вартість	ОКЗ за весь строк
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю			
- поточна	2,40%	34 000	(825)
- прострочена менше 30 днів	0%	515	-
- прострочена від 30 до 90 днів	0%	1	-
- прострочена понад 360 днів	57,10%	42	(24)
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю (валова балансова вартість)		34 558	-
Оціночний резерв під кредитні збитки		(849)	-
Всього дебіторської заборгованості за договорами з покупцями (балансова вартість)		33 709	-
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками			
- поточна	0%	494 223	-
- прострочена менше 30 днів	0%	85 188	-
- прострочена від 30 до 90 днів	0%	219 444	-
- прострочена від 91 до 180 днів	22,10%	158 859	(35 210)
Всього іншої дебіторської заборгованості за внутрішнім розрахунками		957 714	(35 210)
Оціночний резерв під кредитні збитки		(35 210)	-
Всього дебіторської заборгованості за внутрішніми розрахунками (балансова вартість)		922 504	-

У таблиці далі пояснюються зміни у сумі резерву під кредитні збитки від дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості за спрощеною моделлю ОКЗ з початку до закінчення річного періоду:

<i>У тисячах гривень</i>	Оціночний резерв під кредитні збитки	Внутрішні розрахунки Оціночний резерв під кредитні збитки
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю		
Залишок на 1 січня 2020 р.	(15 419)	(28 410)
Нові створені або придбані інструменти	(545)	(6 800)
Вибуття інструментів	15 115	-
Залишок на 31 грудня 2020 р.	(849)	(35 210)
Нові створені або придбані інструменти	-	(14 167)
Вибуття інструментів	531	-
Залишок на 31 грудня 2021 р.	(318)	(49 377)

14 Грошові кошти та їх еквіваленти

У тисячах гривень	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Кошти на банківських рахунках до запитання	8 434	10 618
Грошові кошти з обмеженим правом використання	526	845
Всього грошових коштів та їх еквівалентів на 31 грудня	8 960	11 463

Грошові кошти станом на 31 грудня 2021 та 2020 років розміщені у банку, який не має самостійного кредитного рейтингу та є дочірнім банком міжнародного банку. Материнська компанія цього банку має кредитний рейтинг на рівні А+ за версією рейтингового агентства Fitch.

Станом на 31 грудня 2021 року грошові кошти та їх еквіваленти у сумі 1 141 тисяч гривень були деноміновані у гривнях, 606 тисяч гривень - в євро, а 7 190 тисячі гривень - у доларах США (на 31 грудня 2020 року грошові кошти та їх еквіваленти у сумі 1 820 тисяч гривень були деноміновані у гривнях, 4 740 тисяч гривень - в євро, а 4 903 тисячі гривень (у доларах США).

15 Зареєстрований (пайовий) капітал

У тисячах гривень	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Acino Pharma AG	118 594	118 594
ТОВ «Асіно Україна»	1 198	1 198
	119 792	119 792

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 вся сума зареєстрованого (пайового) капіталу повністю сплачена.

16 Зобов'язання

У тисячах гривень	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Довгострокові		
Довгострокові кредити банків	-	-
Зобов'язання за договорами оренди	188 813	49 107
Поточні		
Короткострокові кредити банків	-	98 525
Зобов'язання за договорами оренди	8 690	4 389
Векселі видані	526	846
Всього позикових коштів	198 029	152 867

Кредит банку був повністю погашений у 2021 році. Станом на 31 грудня 2021 року ефективна процентна ставка складала 9.5% (на кінець грудня 2020 -7.8%), що призвело до нарахування доходу від визнання фінансового зобов'язання (Примітка **Ошибка! Источник ссылки не найден.**).

Позикові кошти Компанії деноміновані у таких валютах:

У тисячах гривень	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Позикові кошти у:		
- гривнях	198 029	54 342
- євро	-	98 525
Всього позикових коштів	198 029	152 867

16 Зобов'язання (продовження)

Звірка чистого боргу

У таблиці далі наведено аналіз зобов'язань, що виникають від фінансової діяльності за кожен з представлених у звітності періодів. Статті цих зобов'язань (це статті, показані у складі руху коштів від фінансової діяльності у звіті про рух грошових коштів).

Узгодження зобов'язань, що виникають від фінансової діяльності

	Довгострокові позики		Короткострокові позики		Орендні зобов'язання		Зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності	
	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період
Зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності на початок періоду			99 371	754	53 496	80 663	152 867	152 326
Зміни в зобов'язаннях від фінансової діяльності							0	
Збільшення (зменшення) через фінансові потоки грошових коштів, зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності			(93 237)	(1 367)	(24 147)	(23 091)	(117 384)	(24 458)
Збільшення (зменшення) через вплив змін валютних курсів, зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності			(5 608)				(5 608)	
Збільшення через нову оренду, зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності				1 459	151 100	52 623	151 100	54 082
Збільшення (зменшення) через інші зміни, зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності				98 525	17 054	(56 699)	17 054	41 826
Загальна сума збільшення (зменшення) в зобов'язаннях, що виникають від фінансової діяльності			(98 845)?	98 617	144 007	(27 167)	45 162	71 450
Зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності на кінець періоду			526	99 371	197 503	53 496	198 029	152 867

17 Резерви під зобов'язання та відрахування

У сумі поточних резервів відбулися такі зміни:

<i>У тисячах гривень</i>	Резерв під розрахунки з працівниками	Інше	Всього
Балансова вартість на 1 січня 2020 р.	25 420	3 876	29 296
Надходження до резерву, віднесені на прибуток чи збиток	35 041	6 300	41 341
Використання резерву	(25 420)	(3 876)	(29 296)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	35 041	6 300	41 341
Надходження до резерву, віднесені на прибуток чи збиток	39 306	8 565	47 871
Використання резерву	(35 041)	(6 300)	(41 341)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	39 306	8 565	47 871

Резерви були класифіковані як поточні зобов'язання, оскільки Компанія не має безумовного права відстрочити розрахунок на строк більше одного року. Очікуваний строк видатку грошових коштів - протягом 3 місяців.

Резерв під розрахунки з працівниками. Резерв складається переважно з премій працівникам та резерву невикористаних відпусток.

Інше. На 31 грудня 2021 року загальний резерв нарахування забезпечення на повернення товарів становив 4 260 тисячі гривень (на 31 грудня 2020 – 2 654 тисяч гривень). Також інший резерв включає нарахування витрат, які були понесені у 2021 році, але по яким не було отримано документів, в сумі 4 305 тисяч гривень станом на 31 грудня 2021 року (на 31 грудня 2020 року – 3 646 тисяч гривень).

18 Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Далі показано дохід від зовнішніх клієнтів за кожною категорією аналогічної продукції чи послуг:

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Реалізація лікарських засобів	1 254 163	1 233 841
Всього доходу від реалізації	1 258 501	1 243 377

Доходи від продажу за напрямками:

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Реалізація лікарських засобів на експорт	120 090	125 265
Реалізація лікарських засобів на території України	1 138 411	1 118 112
Всього доходу від реалізації	1 258 501	1 243 377

Компанія визнає всі операції з отримання виручки в певний момент часу.

19 Операційні доходи і витрати

Компанія у 2019 році припинила імпортувати товари для перепродажу у зв'язку з рішенням материнської компанії щодо передачі такої діяльності іншій пов'язаній стороні.

У 2021 році до суми інших операційних витрат, що складає суму 20 850 тисяч гривень (у 2020 році – 33 758 тисяч гривень), включено знецінення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги у сумі 13 661 тисячі гривень (у 2020 році – 7 545 тисячі гривень), операційні курсові різниці у сумі 4 852 тисячі гривень (у 2020 році – 19 108 тисячі гривень), списання бракованих матеріалів у сумі 1 984 тисячі гривень (у 2020 році – 2 819 тисяч гривень) та інші витрати у сумі 353 тисяч гривень (у 2020 році – 4 286 тисяч гривень).

У 2021 році інші операційні доходи, що складають суму 10 459 тисяч гривень (у 2020 році – 34 989 тисяч гривень), включають дохід від операційної курсової різниці у сумі 5 110 тисяч гривень (у 2020 році – 18 236 тисячі гривень), чистий дохід від надання оренди транспортних засобів, обладнання та комп'ютерної техніки у сумі 4 388 тисяч гривень (у 2020 році – 9 536 тисяч гривень) та інший дохід у сумі 961 тисяч гривень (у 2020 році – 7 217 тисяч гривень).

Операційні витрати за характером

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Сировина та витратні матеріали використані	382 409	402 050
Витрати на рекламу	200 889	136 712
Заробітна плата	199 456	168 091
Амортизаційні витрати	52 136	54 391
Внески на соціальне забезпечення	33 033	28 914
Комунальні витрати	22 230	13 700
Витрати на роялті	15 484	14 561
Знецінення дебіторської заборгованості	13 661	7 545
Витрати на ремонт і обслуговування	11 846	10 252
Витрати на амортизацію нематеріальних активів	7 913	6 626
Витрати на послуги	6 987	11 106
Курсові різниці	4 852	19 108
Витрати на оплату професійних послуг	3 108	3 645
Витрати на сплату податку за винятком витрат на податок на прибуток	2 418	2 101
Транспортні витрати	2 265	1 987
Витрати на відрядження	1 537	898
Витрати на страхування	914	6 188
Інші витрати	18 806	17 323
Всього операційних витрат	979 944	905 198

З них включено до таких категорій:

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Собівартість реалізованої продукції	636 763	632 260
Витрати на збут	242 038	170 887
Адміністративні витрати	80 293	68 293
Інші операційні витрати	20 850	33 758
Всього операційних витрат	979 944	905 198

20 Інші фінансові доходи

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Дохід від неопераційної курсової різниці	11 268	2 752
Процентний дохід від грошових коштів та їх еквівалентів	-	23
Дохід від визнання фінансового зобов'язання	-	-
Інші фінансові доходи	1 525	-
Всього інших фінансових доходів	12 793	2 775

21 Фінансові витрати

У тисячах гривень	Прим.	2021 рік	2020 рік
Курсові різниці		11 942	25 646
Процентні витрати за договорами оренди	9	15 047	1 519
Процентні витрати		1 455	1 459
Інші фінансові витрати		5 305	4 725
Всього фінансових витрат		33 750	33 349
Мінус: капіталізовані фінансові витрати	8		
Всього фінансових витрат, визнаних у складі прибутку чи збитку		33 750	33 349

22 Податок на прибуток

(а) Компоненти витрат з податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

У тисячах гривень	2021 рік	2020 рік
Поточний податок	60 965	59 582
Відстрочений податок	(2 560)	3 809
Витрати з податку на прибуток за рік	58 405	63 391

(б) Звірка податкових витрат та фінансового результату, помноженого на ставку оподаткування

Більшість доходів Компанії за 2021 та 2020 роки оподатковуються податком на прибуток за ставкою 18%. Звірку між очікуваними та фактичними податковими витратами наведено нижче:

У тисячах гривень	2021 рік	2020 рік
Прибуток до оподаткування	268 035	342 574
Теоретичні податкові витрати за передбаченою законом ставкою 18%:	48 246	61 663
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- Витрати, що не включаються до валових витрат	9 702	1 728
- Інші коригування	457	
Витрати з податку на прибуток за рік	58 405	63 391

(в) Відстрочені податки, проаналізовані за видами тимчасових різниць

Відмінності між правилами оподаткування в Україні та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Нижче показаний податковий вплив змін цих тимчасових різниць.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Примітки до окремої фінансової звітності – 31 грудня 2021 року
22 Податок на прибуток (продовження)

Податковий вплив змін тимчасових різниць за 2021 рік є таким:

<i>У тисячах гривень</i>	1 січня 2021 р.	Віднесено/ (кредитовано) на прибуток чи збиток	31 грудня 2021 р.
Податковий вплив тимчасових різниць, що зменшують/(збільшують) суму оподаткування			
Основні засоби	1 791	(692)	1 099
Резерв під знецінення дебіторської заборгованості	6 032	3 499	9 531
Резерви зобов'язань та відрахувань	1 867	(320)	1 547
Уцінка товарно-матеріальних запасів	2 478	74	2 552
Інше	-	-	-
Чистий відстрочений податковий актив	12 168	2 561	14 729

Податковий вплив змін тимчасових різниць за 2020 рік є таким:

<i>У тисячах гривень</i>	1 січня 2020 р.	Віднесено/ (кредитовано) на прибуток чи збиток	31 грудня 2020 р.
Податковий вплив тимчасових різниць, що зменшують/(збільшують) суму оподаткування			
Основні засоби	2 174	(383)	1 791
Резерв під знецінення дебіторської заборгованості	10 226	(4 194)	6 032
Резерви зобов'язань та відрахувань	907	960	1 867
Уцінка товарно-матеріальних запасів	2 671	(193)	2 478
Інше	-	-	-
Чистий відстрочений податковий актив	15 978	(3 810)	12 168

23 Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури. В ході нормального ведення бізнесу Компанія час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки, а також внутрішніх та зовнішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Компанія не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів, що перевищували б резерви, створені у цій окремій фінансовій звітності.

Умовні податкові зобов'язання. Податкове та митне законодавство України, яке є чинним або по суті набуло чинності станом на кінець звітного періоду, припускає можливість різних тлумачень при застосуванні до операцій та діяльності Компанії. У зв'язку з цим, податкові позиції, визначені керівництвом, та офіційна документація, що обґрунтовує податкові позиції, можуть бути оскаржені податковими органами. Податкове адміністрування в Україні поступово посилюється, у тому числі підвищується ризик перевірок операцій, які не мають чіткої фінансово(господарської) мети або виконаних за участю контрагентів, які не дотримуються вимог податкового законодавства. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після року, в якому було прийнято рішення про проведення перевірки. За певних обставин перевірка може охоплювати більш тривалі періоди.

Українське законодавство з трансфертного ціноутворення у більшості аспектів відповідає міжнародним принципам трансфертного ціноутворення, розробленим Організацією Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР), з деякими особливостями. Законодавство дозволяє податковим органам здійснювати коригування фінансового результату донарахування, якщо за

підсумками економічного аналізу встановлено, що умови проведення контрольованих операцій не відповідають принципу «втягнутої руки». Керівництво запровадило процедури внутрішнього контролю для забезпечення дотримання вимог цього законодавства у сфері трансфертного ціноутворення.

Коригування фінансового результату до оподаткування здійснюється на розмір різниці фактичної ціни та рівня ціни, визначеної за принципом «втягнутої руки». Існує вірогідність того, що по мірі подальшого розвитку практики застосування правил трансфертного ціноутворення ці ціни можуть бути оскаржені. Наслідки цього не можуть бути оцінені з достатнім ступенем надійності, проте вони можуть бути суттєвими для фінансового стану та діяльності Компанії в цілому.

Оскільки податкове законодавство України не містить чітких інструкцій щодо деяких податкових питань, Компанія час від часу застосовує тлумачення таких питань, що призводить до зменшення загальної податкової ставки Компанії. Хоча керівництво наразі вважає, що прийняті Компанією податкові позиції та тлумачення обґрунтовані, існує ризик того, що у разі оскарження цих податкових позицій та тлумачень відповідними органами може знадобитися відтік ресурсів. Наслідки цього не можуть бути оцінені з достатнім ступенем надійності, проте вони можуть бути суттєвими для фінансового стану та діяльності Компанії в цілому.

Зобов'язання по капітальних витратах. Станом на 31 грудня 2021 року договірні зобов'язання Компанії по капітальних витратах на основні засоби становили 17 838 тисяч гривень, що включали ремонтно-будівельні роботи на другому виробничому поверсі, системи вентиляції, купівля нового таблет пресу (у 2020 році – 44 672 тисяч гривень), а по капітальних витратах на нематеріальні активи - 8 204 тисяч гривень (у 2020 році – 6 194 тисяч гривень).

Компанія вже виділила необхідні ресурси для виконання цих зобов'язань. Керівництво Компанії вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

Дотримання фінансових показників. Компанія повинна дотримуватись певних фінансових показників, які стосуються переважно її довгострокових кредитів банків (Примітка 16). Недотримання цих фінансових показників може призвести до негативних наслідків для Компанії, серед яких довгострокове погашення позикових коштів. Станом на 31 грудня 2021 року Компанія дотримувалася цих фінансових показників.

24 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками у Компанії здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик справедливої вартості процентної ставки та ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик. Компанія наражається на кредитний ризик, який виникає тоді, коли інша сторона договору виявиться неспроможною повністю виконати свої зобов'язання при настанні терміну їх погашення. Кредитний ризик виникає в результаті продажу Компанією продукції на кредитних умовах

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Максимальний кредитний ризик для Компанії складався з наступного:

У тисячах гривень	Прим.	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	13	19 571	33 709
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	13	1 037 292	922 504
Інша фінансова дебіторська заборгованість	13	434	280
Поточні фінансові інвестиції		526	846
Грошові кошти та їх еквіваленти	14	8 960	11 463
Максимальний кредитний ризик		1 066 783	968 802

Компанія структурує рівні кредитного ризику, на який вона наражається, шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним контрагентом або групами контрагентів. Керівництво регулярно затверджує ліміти рівня кредитного ризику. Такі ризики регулярно контролюються та переглядаються принаймні щороку або частіше.

Оцінка очікуваних кредитних збитків (ОКЗ). Очікувані кредитні збитки оцінюються на основі оцінки ймовірності дефолту. Очікувані кредитні збитки моделюються за *весь строк* активу. *Весь строк* дорівнює залишковому строку дії договору до терміну погашення боргових активів із коригуванням на непередбачуване дострокове погашення, якщо таке має місце.

В моделі управління «*Очікувані кредитні збитки за весь строк*» оцінюються збитки, які виникають внаслідок настання всіх можливих подій дефолту протягом залишкового строку фінансового активу та інших операцій з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Оцінка керівництвом очікуваних кредитних збитків для підготовки цієї фінансової звітності ґрунтується на оцінках на визначений момент часу, а не на оцінках за весь цикл, що, як правило, використовуються для регуляторних цілей. В оцінках використовується *прогнозна інформація*. Отже, ОКЗ відображають зважену з урахуванням ймовірності динаміку основних макроекономічних змінних, які впливають на кредитний ризик.

Для оцінювання ймовірності дефолту Компанія визначає дефолт як ситуацію, за якої ризик відповідає одному чи декільком із нижчезазначених критеріїв:

- прострочення позичальником договірних платежів перевищує 180 днів;
- міжнародні рейтингові агентства включають позичальника до класу рейтингів дефолту.

Для цілей розкриття інформації Компанія привела визначення дефолту в повну відповідність визначенню кредитно(знецінених активів). Вищезазначене визначення дефолту застосовується до всіх категорій фінансових активів Компанії.

Для розрахунку очікуваних кредитних збитків Компанія використовує матрицю резервування в якості практично доцільного способу. Матриця резервування ґрунтується на наявних у Компанії за минулі періоди статистичних коефіцієнтах дефолту протягом очікуваного строку торгової дебіторської заборгованості з коригуваннями на прогнозні оцінки.

У Компанії існує концентрація кредитного ризику. Керівництво контролює та розкриває інформацію про концентрацію кредитного ризику на підставі одержаних звітів, в яких містяться дані про заборгованість контрагентів із найвищою сумою дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги. Станом на 31 грудня 2021 року Компанія мала двох контрагентів із загальною сукупною заборгованістю 6 672 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року - 20 750 тисяч гривень), або 33,5 % (на 31 грудня 2020 року - 61 %) від загальної суми дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги. З листопада 2018 року Компанія почала здійснювати продажі через ТОВ «Асіно Україна» і визнає таку торгову дебіторську заборгованість у статті «Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками» станом на 31 грудня 2021 року в сумі 1 037 292 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 922 504 тисячі гривень) (Примітка 7).

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Грошові кошти та їх еквіваленти Компанії на 31 грудня 2021 року та на 31 грудня 2020 року розміщені лише у банку «Креді Агріколь» та «Укрсиббанку», що призводить до виникнення у Компанії концентрації кредитного ризику.

Ринковий ризик. Компанія наражається на ринкові ризики. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями за (а) іноземними валютами, (б) процентними активами і зобов'язаннями та (в) інвестиціями в інструменти капіталу, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Керівництво встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Компанією, та щоденно контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

Показана далі чутливість до ринкових ризиків основана на зміні одного фактору при незмінності решти факторів. На практиці таке трапляється дуже рідко, і зміни деяких факторів можуть бути взаємопов'язані – наприклад, зміни процентних ставок та зміни курсів обміну.

Валютний ризик. Керівництво визначає ліміти ризиків по валютах та загальний прийнятний рівень ризику (контроль здійснюється щоденно). Моніторинг валютних позицій здійснюється регулярно. У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Компанії станом на кінець звітного періоду:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2021 р.			На 31 грудня 2020 р.		
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста балансова позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста балансова позиція
Долари США	44 793	(8 039)	36 754	24 593	(14 306)	10 287
Євро	606	(7 976)	(7 370)	4 740	(128 408)	(123 668)
Всього	45 399	(16 015)	29 384	29 333	(142 714)	(113 381)

Аналіз вище включає лише монетарні активи та зобов'язання. На думку керівництва, інвестиції в інструменти капіталу та немонетарні активи не призведуть до виникнення суттєвого валютного ризику.

Нижче в таблиці показано зміну прибутку чи збитку та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют по відношенню до функціональної валюти Компанії, що використовувались на кінець звітного періоду, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2021 р.	На 31 грудня 2020 р.
	Вплив на прибуток чи збиток та капітал	Вплив на прибуток чи збиток та капітал
Зміцнення/послаблення долара США на 20%	6 028 / (6 028)	1 687 / (1 687)
Зміцнення/послаблення євро на 20%	(1 209) / 1 209	(20 282) / 20 282

Ризик був розрахований лише для грошових залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Компанії.

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні зобов'язань, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями. Компанія щодня стикається з цим ризиком у зв'язку з вимогами щодо використання її вільних грошових коштів. Управління ризиком ліквідності здійснює керівництво Компанії. Керівництво Компанії щомісяця здійснює моніторинг прогнозів грошових потоків Компанії.

Казначейство проводить моніторинг позиції ліквідності Компанії та регулярно стрес(тестування за рядом сценаріїв, які охоплюють як нормальні, так і більш складні ринкові умови.

У таблиці далі показані зобов'язання станом на 31 грудня 2021 року за строком погашення, що залишився. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, у тому числі загальна сума зобов'язань з фінансового лізингу (до вирахування майбутніх фінансових витрат) та надання кредитів. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у звіті про фінансовий стан, оскільки суми у звіті про фінансовий стан базуються на дисконтованих грошових потоках.

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, існуючих станом на кінець звітного періоду. Валютні виплати перераховуються із використанням обмінного курсу спот станом на кінець звітного періоду.

Розкриття аналізу непохідних фінансових зобов'язань за строками погашення на 2021 рік

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 до 6 місяців	Від 6 місяців до 1 року	Від 1 року до 3 років	Від 3 років до 5 років	Від 5 років до 10 років	Від 10 років до 15 років	Від 15 років до 20 років	Від 20 років до 25 років	Сумарні часові інтервали
Валові зобов'язання за орендою	2 317	4 289	6 432	14 133	68 223	39 007	93 596	93 596	93 596	19 891	435 080
Банківські запозичення	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	21 217	7 261	36	-	-	-	-	-	-	-	28 514
Всього	23 534	11 550	6 468	14 133	68 223	39 007	93 596	93 596	93 596	19 891	463 594

Розкриття аналізу непохідних фінансових зобов'язань за строками погашення на 2020 рік

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 до 6 місяців	Від 6 місяців до 1 року	Від 1 року до 3 років	Від 3 років до 5 років	Від 5 років до 10 років	Від 10 років до 15 років	Від 15 років до 20 років	Від 20 років до 25 років	Сумарні часові інтервали
Валові зобов'язання за орендою	850	1 676	3 689	3 919	19 429	13 853	23 311	23 311	23 311	13 987	127 336
Банківські запозичення	-	-	-	105 815	-	-	-	-	-	-	105 815
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	-	122 475	5 774	-	-	-	-	-	-	-	128 249
Всього	850	124 151	9 463	109 734	19 429	13 853	23 311	23 311	23 311	13 987	361 400

25 Управління капіталом

Мета Компанії при управлінні капіталом полягає у забезпеченні подальшої роботи Компанії як безперервно діючого підприємства, щоб приносити прибуток учасникам та вигоди іншим зацікавленим сторонам, а також підтримувати оптимальну структуру капіталу для зменшення його вартості. Сума капіталу в управлінні Компанії станом на 31 грудня 2021 року становила 1 565 869 тисяч гривень (1 356 256 тисяч гривень станом на 31 грудня 2020 року) та включала зареєстрований (пайовий) капітал та нерозподілений прибуток.

Протягом 2021 та 2020 років Компанія дотримувалася усіх зовнішніх вимог до капіталу.

26 Розкриття інформації про справедливу вартість та представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це техніки оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосереднім чином (тобто ціни), або опосередковано (тобто визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються винятково на наявних на ринку даних (тобто оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні ринкові спостереження). При класифікації фінансових інструментів із використанням ієрархії справедливої вартості керівництво застосовує професійні судження. Якщо при оцінці справедливої вартості використовуються дані з відкритих ринків, що вимагають значних коригувань, ця оцінка відповідає оцінці за рівнем 3. Значущість даних, використаних при оцінці, визначається у порівнянні з усією оціненою сумою справедливої вартості.

Фінансові активи, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів із фіксованою процентною ставкою базується на розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоках, що мають бути отримані, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Ставки дисконтування, що використовуються, залежать від кредитного ризику контрагента. Балансова вартість фінансових активів приблизно дорівнює їх справедливій вартості.

Зобов'язання, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою та визначеним строком погашення базується на очікуваних грошових потоках, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Справедлива вартість зобов'язань, що погашаються за вимогою або після завчасного повідомлення ("зобов'язання, що погашаються за вимогою"), розраховується як сума до погашення за вимогою, дисконтована з першої дати подання вимоги про погашення зобов'язання.

Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки. Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року всі фінансові зобов'язання Компанії обліковувались за амортизованою вартістю.

27 Події після звітної дати

Згідно з вимогами стандарту МСФЗ 10 «Події після звітної дати» керівництво повідомляє, що після звітної дати коригуючі події, які могли значно вплинути на суми активів та зобов'язань Компанії станом на 31.12.2021 року не відбувались.

Воєнне вторгнення Російської Федерації в Україну 24 лютого 2022 року є некоригуючою подією, що виникла після звітної дати, яка спричинила введення воєнного стану по всій Україні. З цієї причини Компанія вимушена була запроваджувати нові безпечні логістичні ланцюги, тимчасово призупинити постачання продукції, дистанціювати роботу співробітників тощо. Постачання Компанії сировини та матеріалів також було тимчасово призупинено з причини небезпеки логістики.

15 березня 2022 року Верховна Рада України прийняла зміни в податковому законодавстві до закінчення воєнного стану:

- Скасування акцизного збору на паливо та зниження ставки ПДВ при імпорті палива з 20% до 7%;
- Річний ліміт доходів від застосування спрощеної системи оподаткування та сплати єдиного податку збільшено з 10 млн. грн. до грн. до 10 мільярдів і фіксована ставка податку на рівні 2%, без обмежень на кількість працівників для великих компаній;
- Землевласники звільняються від сплати земельного податку та оренди землі в районах, де ведуться бойові дії або тимчасово окуповані території, або засмічені вибухонебезпечними предметами (перелік таких територій буде визначено Кабінетом Міністрів України), період звільнення – з березня 2022 року по 31 грудня року, наступного за роком, в якому було введено воєнний стан;
- Операції з добровільної передачі будь-якого інвентарю, надання послуг Збройним Силам України та територіальним підрозділам оборони не оподатковуються;
- Штрафи за порушення податкового законодавства не стягуються;
- Сума ПДВ, сплачена з вартості придбаних товарів і послуг, включається до податкового кредиту на основі первинного документу через неможливість реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН);
- Скасовано екологічний податок з об'єктів, розташованих на території, де велися бойові дії або на тимчасово окупованих територіях на 2022 рік.

Проте, ці події не мали вплив на фінансову звітність Компанії станом на 31.12.2021 року та за 2021 рік.

На дату видання цього звіту Компанія продовжує свою діяльність без будь-яких обмежень. Управління Компанії контролює всі свої господарські операції.

Ділова інформація Компанії захищена та належним чином зберігається. Сховища резервних копій для всіх бізнес-даних розташовані в різних місцях.

/Підписано/

Шевчук Д.М.
Генеральний директор
ТОВ "ФАРМА СТАРТ"

/Підписано/

Герасимчук А.В.
Головний бухгалтер
ТОВ " ФАРМА СТАРТ "

м. Київ, Україна

14 червня 2022 року